

Szentandrás Híradó

ÖNKORMÁNYZATI HAVILAP

1999. április

Ára: 58 Ft

V. évfolyam, 4. szám

Mátyás Ferenc

Tavaszi eső

Aranyat ér a tavaszi eső,
ha nem éri veszély aranyát,
mosdasd tavaszi eső, fény a fagyos földet,
dugja ki fejét, zöldüljön a vetés,
hadd olvassuk ki a földművelők szeméből,
falatunk mekkora lesz, ha az a ha
megkíméli hazánk.

Vérszín pirosban lobog a tulipán
olyan a fehér kamilla, mint a tej,
tüzes szírom-esővel bombáz ránk minden ág,
aranyeső szikrázza kamatmentesen aranyát,
húsvéti gyertyákat gyújtanak a gesztenyefák,
a természet sose kétszínűsködik, mint az ember, -
olyan a fű, lomb, virág, amilyennek mutatja magát.
Lenge ruhákban járnak a nők is,
bokájukban tüzel a tavaszi láz,
szívükben összkomfortos szerelem
rúgná szét a sóhajok falát,
tojásokat rak fészkében a madár,
párja mellett énekel, nem sejtí, hogy védtelen,
fölötte héja száll,
minden mögött ott lappang az árny.
S mégis, lélegzik a föld, gondviselő anyánk,
gyümölcs-lehelete áttöri az országhatárt,
tagadhatatlanul virulnak a tavaszi színek,
jöhetnek fagyoszentek, sújthat ránk aszály,
reményünk mégis a nyár.

A tartalomból

Megbékélés Krisztus által	3. oldal
Nemzeti dicsőségünk	5. oldal
Rendőrségi Nap	6. oldal
Szúnyoggyérítés	7. oldal
Agrártámogatások '99. - III. rész	9. oldal
Az elhízásról	12. oldal
Az anyajegyből is lehet rák?	13. oldal
Beiratás	13. oldal
Suli-hírek	14. oldal
Üdvözlét Csongrádról	16. oldal

GALILEÁNK HOL VAN?

Kedves keresztény Testvéreim! A húsvét szent örömeiben, a feltámadt Jézus dicsőséges, szent és kiáradó kegyelmének melegében és fényében nem árt ha észrevesszük - a boldog örvendezésen túl - Jézus akarata. Jézusnak azt az akaratát, amit éppen a most felolvasott, elénekelt szent evangéliumi szakaszból tudunk meg, és amibe számunkra bele van foglalva az ő üzenete. A sírhoz futó asszonyoknak jelenik meg útközben, ő köszönti őket, és ad egy üzenetet. És ebben az üzenetben, a tanítványoknak az asszonyok által küldött üzenetében, van belefoglalva Jézusnak az a tanítása, az az akarata, az a szándéka, mely üzenetként szól minden időkre; üzenetként szól most is, ma is, ebben az órában, itt miránk, akik halgattunk az ő szavára.

Feltűnő ugyanis ez az üzenet, hogy Jézus, az asszonyok által, azt mondja tanítványainak, hogy menjenek Galileába. Ez ugyanis Jeruzsálemben történik, Galileától mintegy százhusz kilométerre. És Jézus Jeruzsálemben, ahol szenvedett és feltámadt, a Szent Városban, ahol az Oltáriszentséget is alapította, ahol az Istennek temploma volt, ahol a keresztláncolatnak előképe, a húsvéti bárányt éppen feláldozták, tehát a Szent Városból, Jeruzsálemből azt az üzenetet küldi az utolsó vacsora termében lélelem közt összegyűlt apostoloknak és tanítványoknak, hogy menjenek Galileába.

Igaz, nehezen indultak el - és jó is, hogy nem indultak el - mindjárt, mert hiszen estére kelve, sőt még nyolc nap múlva is, Jézus ott kereste fel őket Jeruzsálemben, hol feltámadt, ahol megváltását elvégezte, de az üzenet mégis csak így szól. És később megtaláljuk őt fent Galileában a Tibériás-tenger mellett. Mi most megkérdezzük, hogy Jézus, aki Jeruzsálemben szenvedett és halt meg, aki Jeruzsálemben támadt fel, aki később a Jeruzsálem melletti Olajfák hegyéről megy fel az égbe, hogy ez az Úr Jézus Krisztus miért hangsúlyozza, miért tartja fontosnak - mindjárt az első üzenetében -, azt, hogy a tanítványok Galileába menjenek?

Mi is ez a Galilea? Először is távol van Jeruzsálemtől - mint mondtam, százhusz kilométerre -, de nemcsak helyben és kilométerekben volt távol, hanem lélekben is. Izaiás próféta a pogányok Galileájának nevezi már nyolcszáz évvel az Úr Jézus Krisztus kereszthalála előtt. Galilea mindig a legmegvetettebb része volt az országnak. Isten nagy tettei mindig Júdeához és Júdea fővárosához, Jeruzsálemben kötődnek. Galileában nagyon elkeveredett a választott nép, a pogányokkal, nagyon letért az Úrnak a törvényeiről, az Úrnak az útjáról. Galileán keresztül haladt ugyanis, kelet és nyugat között, két nagy birodalom. Egy keleti és egy nyugati birodalom között, a kereskedésnek, meg a

hadakozásnak az útja, egy nagy világszágútja volt. És az országúton, mindenfajta nép és nemzet jár, mindenfajta lelkű ember jár, mindenfajta felfogású ember jár, így az út mellett lakók átvették ezeknek a pogány népeknek fölfogását, gondolkodását, istentelenségét; pénzhez, vagyonhoz, árucikkhez, kereskedéshez szokott gondolkodását - egyszerűen: elpogányosultak. Nagyon távollévő volt a szent helyektől és a szent várostól, nemcsak kilométerben, de lélekben is. És Jézus a bűnök legyőzése után, a bűntől való megváltás után ide, Galileába rendeli; ide, Galileába küldi, ide az elpogányosult Galileába irányítja apostolainak lépteit. *„Menjete Galileába, ott fogjátok Őt megtalálni.”*

Kedves Testvéreim! Ez üzenet nekünk is. Mert nekünk is van egy lelki Jeruzsálemünk, egy lelki szent helyünk - itt, ez a templom. Itt történik a legszentebb áldozat, itt mutatjuk be az Úr Jézusnak utolsó vacsorai emlékét. Itt, ezen az oltáron újul meg a golgotának véres áldozata, mint Jeruzsálemben. Itt támad fel a mi Urunk Jézus Krisztusunk, hisz az oltár titka feltámadásának is emlékezte; hiszen úgy mondjuk az úrfelmutatás után, hogy „halálotat hirdetjük Urunk és feltámadásodát.” Itt van tehát a mi Jeruzsálemünk, itt van a mi templomunk, itt van a mi Szent helyünk, itt van az Istentől választott helye a mi Urunk Jézus Krisztusunknak, a kegyelmek áradása, a kegyelemnek forrása.

És a mi Galileánk hol van? Messze. Messze, talán nem százhusz kilométerre, mint a valóságos Galilea, de távol a templomtól, távol a lélektől, távol a kegyelemtől, távol az istenességtől. *Az otthonod a Galilea, az utca a Galilea, a bolt a Galilea, a munkahely a Galilea, a szomszédod a te Galileád, a haragosod a te Galileád.* Mindaz, ami a mindennapi életünkben van és szerepel, az valamilyen formában Galileánk minékünk.

És Jézus nem akar itt maradni a templomban, nem csak itt akar maradni ezen a szent helyen, nem csak itt akar a lelkünkhöz szólni; nem csak itt akar minékünk kegyelmeket adni, hanem odaparancsol a Galileánkba. Ott kell nekünk Jézussal találkozni. A mi életünket kell átjárnia az Úr Jézus kegyelmének, az Úr Jézus akaratának, az Úr Jézus szándékának és az Úr Jézusnak vigasztalásának.

És Jézus nem ránk bízva, hogy mi keressük meg. A tanítványok sem keresték Galileában, hanem azt mondta nekik; *ott engem megtaláltok.* Ha pedig megtalálnak valakit valahol, az már ott van. Ott van Jézus Galileában, csak a tanítványok nem látják. Mikor a halogás ott vannak, nem ismerik meg, mert bele vannak merülve a munkájukba, pedig Jézus a parton áll. Még a csoda is, a csodás halogás is alig nyitja fel a többi tanítványnak a szemét, csak éppen Jánosét.

Minékünk is kedves Testvéreim, a mi Urunkat *nem keresni kell* a mi Galileánkban, mert ott van. *Csak észre kell venni!* Észrevesszük a szívnek az érzésével, észrevesszük a léleknek szeretetével, észrevesszük a mi értelmünknek figyelmével, a mi gondolatainknak röptével, és a mi belső szemünknek látásával, amit a szeretet ad; a Jézus iránti szeretet, a Jézus iránti csodálat, hiszen a hit is, meg a szeretet is szemeket ad minékünk, hogy észrevegyük és meglássuk a köztünk élő, köztünk járó, köztünk megjelenő Jézust.

Már Keresztelő Szent János is így kiáltott fel: „Köztetek áll, akit ti nem ismertek!” Kétszeres joggal kiálthatott volna, feltámadása után a tanítványok fülébe: „Köztetek van, Galileátokban van, akit ti nem ismertek!” És az asszonyok által éppen ezt üzeni, hogy Galileába menjete, ott láthatjátok meg őt. A mi áldott emlékü elénk ezt az üzenetet szerették volna megvalósítani akkor, amikor házaikban keresztek és képeket helyeztek el. Nem dőszül, nem a lakás fényének emelésül, hanem emlékezetül. Ezért volt az, hogy az utak mentére is keresztek állítottak, a földek végébe is keresztek állítottak, meg szobrokat. Mert azt szerették volna, hogy figyelmeztesse az a kereszt, az a szobor, az a kép őket, hogy Jézus ott van, csak észre kell őt venni. Ők megérették azt, és tudták azt, hogy az ő Galileájuk ott van a szántóföldeken, az ő Galileájuk ott van az utak mentén, ahol az élet zajlik; az ő Galileájuk ott van, ahol a boltok vannak, ahol a piacok vannak, ahol az élet zúdul és folyik. Azt akarta, hogy mindig emlékezzenek. Manapság feleslegessé válnak ezek a képek...

A napokban bejött valaki, és hozott egy képet, Szűz Mária képet,

hogy felajánlja az Egyháznak. Mondom neki, hogy van nekünk sok, mit csináljunk vele, hová tegyük? Azt mondja, hogy „nekünk ez fölöslegessé vált”. - Valóban, a modern élet úgy néz ki, hogy fölöslegessé teszi a szobákban a keresztek, képek, s azután lassan-lassan az utcákról is, a földek végéről is eltávoznak a keresztek. Vagy ha ott állnak, úgy állnak ott, hogy nem néz rá senki sem, nem érzi meg Jézusnak a keresztről való üzenetét... A családokban is - ha még van egy-egy eldugott helyen egy kép -, bajban, lélekveszedelemben, lelki összeesettségben, nyugtalanságban, félrelemben van, amikor a falra nézel? Arra a fájdalmas Máriára, vagy arra az örvendező Máriára, vagy az áldott Szent Józsefre? Vagy különösképpen a keresztre, és erőt kérsz, erőt merítesz? Jézus ott áll az életben, a Galileában. Azt mondja: „ott láthatok meg”. Nem elég nekünk itt a templomban, ezzel Jézus nem elégszik meg; csak a templomi örömmel, a templomi békével. Azt akarja, hogy feltámadásában élénk dobogó győzelmi tudatával hátorítson, erőt öntsön; és felderítse a mi amladozó, nagyon alkonyra boruló, elsötétülő hitünket. Nem elég egy óra, nem elég egy nap. Jézus azt akarja, hogy tovább is tartson a húsvét, mindig tartson a húsvét. Ezt értsük meg, ezen gondolkozunk pár percig, és a mi elmélyedt gondolatainkból fakadjon igaz hit, amellyel Jézust valóban Megváltónknak, feltámadott, győzelmet arató Megváltónknak hisszük és tudjuk - nemcsak itt a templomban, hanem a mi Galileánkban is. Ámen.

(Elhangzott nagyszombaton este a feltámadási szertartáson)

ANYAKÖNYVI HÍREK

SZÜLETÉS

1999. február 4-én Taskó Lajos és Kapitány Andrea szülőknek KATALIN, február 14-én Csilik Attila és Timár Tímea szülőknek KATA, február 20-án Molnár József és Tihanyi Krisztina szülőknek JÓZSEF, február 26-án Bobvos János és Nagy Mónika szülőknek JÁNOS utónevű gyermeke született.

HALÁLOZÁS

Katolikus szertartással eltemetett halottunk:
TÓTH IMRE, Jókai u. 13. sz. alatti lakos április 1-jén váratlanul elhunyt. Élt 84 évet. Gyászolják: felesége, leánya, veje, unokák, dédunokák, testvérei és rokonsága.

Református szertartással eltemetett halottunk:
K. KOVÁCS PÁL (Ócsöd, 1911. január 23. - 1999. március 4.) Szőnyegszövő mester 88 éves korában hosszantartó betegség után hunyt el. Temetése március 12-én volt a református temetőben. Gyászolja lánya és férje, fia, menyé és unokái.

REFORMÁTUS HÍREK

Megbékélés Krisztus által

Nemzetközi börtönmissziós imahét

1999. április 18. - április 25.

KAPCSOLÓDJON ÖN IS AZ IMAHÉT SZOLGÁLTÁBA:

Tartsuk meg a foglyokat imáinkban:

Vasárnap, április 18.

A börtönben lévőkért: Igazságszolgáltatásért és kegyelemért; a testi szükségletekről való gondoskodásért, vigasztalásért a félelem és magány idején; a családjukkal való kibékülésért; hogy megértsék Isten feléjük forduló szeretetét. „Uram, imádkozunk a börtönben lévőkért. Köszönjük, hogy igazságos vagy, s hogy kegyelmeddel megkönyörülsz rajtunk. Imádkozunk, hogy a rácsok mögött lévőket elérje kegyelmed és a benned bízó remény.”

Hétfő, április 19.

A szabadultakért: hogy találjanak maguknak munkát, ott-hont, szerető családot; keresztény segítséget, barátságot és irántuk való felelősséget; védelmet a kísértésekkel, a régi élet megrögzöttségeivel szemben; a képességért és akaratért, hogy Isten ösvényét tudják követni. „Uram, imádkozunk azokért, akik kiszabadultak a börtönből. Imádkozunk, hogy segítsd át őket a kihívásokon, melyekkel szembe kell nézniük. Köszönjük, hogy megbocsátsd a bűnt, megújítsd életünket, s örök életet adsz.”

Kedd, április 20.

A börtönben lévő családjaiért: vigasztalásért a szomorúság, elválás, egyedüllét idején; hogy legyen erejük egyedül elviselni a munka és a család eltartásának fáradalmait; győzelemért a fájdalmak, a keserűség, és a düh felett; élni tudást a lehetőségekkel, bebörtönzött szeretteik iránti támogatásért és biztatásért. „Uram, imádkozunk a bebörtönzöttek családjaiért. Imádkozunk, hogy támogasd őket, és tölts meg az őket eltöltő ürességet. Ne engedd, hogy a körülmények, a bűn győzedelmeskedjék felettük, segítsd őket, hogy benned békére és reményre találjanak.”

Szerda, április 21.

A büntetés-végrehajtásért, és az abban dolgozókért: bölcsességért a döntéshozatalban; ké-

peséget kegyelmes büntetések kiszabására; együttérzést a vád alatt levők felé; Jézus Krisztus megváltó erejének ismeretét. „Uram, imádkozunk mindenkiért, aki részt vállal a büntetés-végrehajtás rendszerében. Köszönjük, hogy olyan pozícióba helyezted őket, ahol felmérhetik és megváltoztathatják emberek életét. Kérünk téged lásd el őket megfelelő eszközökkel a rehabilitációhoz, s a szándékot a helyreállító igazságszolgáltatással való együttműködésre.”

Csütörtök, április 22.

A Testvéri Börtöntársaságért és más missziós szervezetekért: Lehetőséget, az elítéltek látogatására és családjaikkal való törődésre. A szükséges eszközökért, hogy véghezvigyük Isten terveit; biztatást, ha letörtek vagyunk, irányt ha minden összekuszálódik, reményt, ha elkeseredünk. „Uram, imádkozunk a Testvéri Börtöntársaság 75 tagországának minden önkénteséért és dolgozójáért. Köszönjük a kitüntetés, melyet evangéliumod egész földre kiterjedő hirdetésében adtál nekünk. Külön áldásokat kérjük azokra a korábbi elítéltekre, akik a Testvéri Börtöntársaságon keresztül ismerték meg evangéliumodat. Legyenek ők fénylő példává mindazok számára, akik még bebörtönöztek.”

Péntek, április 23.

Az egyházakért, a gyülekezetekért: Együttérzésért és érzékenységért az elítéltek, szabadultak és családjaik felé: bölcsességet a szűkölködők megsegítésére; képességet, hogy eszközeid jó sáfárai legyünk; készséget arra, hogy megosszuk másokkal, amit kaptunk. „Uram, imádkozunk az egyházakért, gyülekezetekért, amikor elítélteknek, és családjaiknak nyújtanak segítő kezet, amikor síkra szállnak az igazságos törvénykezésért. Segítsd az egyházakat, hogy valóban megtestesítsék Krisztus szeretetét és könyörületét. Add, hogy nyitottan és kegyelemmel telve fogadják a gyülekezetükhöz

forduló volt elítélteket, és az elítéltek családjaikat.”

Szombat, április 24.

A börtönlelkészekért: a munkájukban való íztatásért és bölcsességért; a szükséges anyagi eszközök, munkatársak, önkéntesek biztosításáért; különösen is mély könyörületet, érzékenységet és türelmet az elítéltek, az áldozatok, és a javítóintézetekben levők felé. „Uram, imádkozunk a börtönlelkészekért. Köszönetet mondunk azokért, aki életüket annak szentelték, hogy a börtön falai közé elvigyék világosságod, s hogy enyhítsenek az elítéltek, és családjaik szükségén. Kérünk továbbra is adj nekik erőt, és kitartást, s áldd meg kapcsolataidat más lelké-

szekkel és a börtönök tisztviselőivel.”

Vasárnap, április 25.

A bűncselekmények áldozataiért: A testi szükségletekről, biztonságról és a gyógyulásról való gondoskodásért; a félelem érzésének béklyóiból való kioldozásért, a kiengesztelődésért, a viták lezárásáért, megbocsátásért. „Uram, imádkozunk mindazok életének rendeződéséért, akik bűncselekmények áldozataivá váltak. Köszönjük neked a Te gyógyításodnak erejét. Kérünk segíts az áldozatoknak, hogy képesek legyenek legyőzni dühüket, lelki megrázkódtatásaikat, féltelmeiket, szívükben megbocsátásra leljenek, s megromlott kapcsolataik helyreálljanak.”

„Áldott a király, aki az Úr nevében jön! A mennyben békeség, és dicsőség a magaságban!”

A tavaszi szünet első napján ötven gyermek ismerkedett meg a virágvasárnapi történettel húsvéti gyermeknapunkon. Az alázattal közeledő Jézusban egykor sokan felismerték az eljövendő királyt, a Messiást. Jézus bennünket is keres, miként ismerhetjük fel őt, hogyan kerülhetünk vele kapcsolatba - erről szólt Gergely Ferenc Barnabás és Molnár Livia, akik közénk hozták az evangéliumot ezen a szombaton.

A tanultak elmélyítését segítették elő a foglalkozások. Az óvodás gyermekek meglepően szépen színezték és vágták ki Jézust Jeruzsálembé vonulása történetének szereplőit, majd rajzaikat felragasztották négy előre lekészített háttérre.

A következő korosztály színes kartonból készített egy nyitott ablakos szívet, melybe beírták a megtanult aranymondást. Hiszen ha Isten előtt őszinték vagyunk és bizalommal kitarjuk előtte a szívünket, a mi életünkbe is belép a feltámadott Jézus. Az ecsettel ügyesebben bánók térbeli makettet festettek és vágták ki, mely az ókori Jeruzsálem egy részletét ábrázolta a bevonuló Jézussal. Nemcsak a lányok, hanem a fiúk is nagy élvezettel készítették

el azt a 1,5 m x 2 m-es fonalképet, melyben a történet több részletét fantázia dúsan ábrázolták színes fonal és ruhadarabokkal.

A legnagyobbak az elméjüket tornáztathatták a különböző szituációkban.

Felbolydult méhkaszhoz hasonlított az udvar, amikor a vetélkedő csapatok térkép alapján keresték a Jeruzsálembé vonuló király hatalmi jelképeit, hogy a legkisebbeket királyi díszbe öltöztethessék.

Ki mennyire tanulta meg az aranymondást, az gyorsan kiderült a következő feladatnál. Minden csapattag kapott egy-egy lufit, amibe elrejtették egy kivételével az aranymondás szavait. A feladat az egyetlen hiányzó szó megfejtése volt.

A játék nézői is jól szórakoztak az ötletes lufi hámozó próbálkozásokon.

Természetesen a tojás festés pontosabban a kartontojás színezés sem hiányozhatott a feladatok közül, aminek jutalmaként a nap végén mindenki kapott egy csoki tojást.

Rövid ismétlés után egy órákor fejeztük be együttlétünket. Köszönjük mindenki segítségét, aki hozzájárult a gyermeknapunk megrendezéséhez.

REFORMÁTUS HÍREK

Jézus mondja: Ha valaki nekem szolgál, engem kövessen: és ahol én vagyok, ott lesz az én szolgálóm is; és ha valaki nekem szolgál, azt megbecsüli az Atya. Gyülekezetünk gondnoka, Dorogi Imre presbiter testvérünk egészségi állapota gyengülése miatt lemondott gondnoki megbízatásáról. Isten iránti hálával köszönjük meg évtizedes presbiteri és gondnoki szolgál-

latát, mely időszak alatt sokat fáradozott gyülekezetünk érdekében.

A presbitérium egyházi törvényeink szerint Tóth Sándorné rangidős presbitert bízta meg december 31-ig helyettesítéssel és felhatalmazta a gondnoki jogkörrel való élésre. Isten áldása kísérje Marika néni további szolgálatát közöttünk!

TELEFONSZÁM VÁLTOZÁS

A Békésszentandrási Lelkészi Hivatal új telefonszáma:
66/217-754.

Pentaller Attila helyettes lelkész a Szarvasi Lelkészi Hivatal új telefonszámán érhető el:

66/216-209.

**Minden kedden
10.00-11.00 óra között
fogadóórát tartunk a parókián.**

MEGHÍVÓ TÚRÁZÓKNAK

Szeretettel várom azokat a fiatalokat,

- akik a jó idő beköszöntével szívesen útrakelnének,
- akik áldoznának arra, hogy hazánk nevezetességeit megismerjék,
- akik tudnának Kárpát-medencei méretekből gondolkodni,
- akik egy mikrobusszal nekivágnának azoknak a felfedező utaknak, melyek során jobban megismerjük a magyarság értékeit, eldönthetjük, hogy mit viszünk át a következő évezredbe,
- akik egy-egy úton megélt kalandjaikról is mesélhetnek majd gyermekeiknek, unokáiknak,
- akik szívesen jönnének egy-egy önköltséges kirándulásra 1-2 akár több napra is,
- akiket mindez érdekel, május 3-án hétfőn 6 órakor megbeszélhetjük a KÖNYVTÁRBAN!

Üdvözlettel:

Bódi Mária

Ajánljuk MAGunkat!

Tavaszi árpa, zab, borsó, lucerna, fénymag, szudáni fű, étkezési-, madáreleség- és olajnapraforgó, valamint hibrid kukorica vetőmagok széles fajtaválasztékával állunk a termelők rendelkezésére.

Termeltetési szerződést kötünk fénymag, étkezési és madáreleség napraforgóra.

MEZOMAG Kft.
Szarvas, Kákai major
Telefon: 66/312-376
30/9455-364

PÁLUS ANDRÁS 1923-1999

Pálus András 1923. december 27-én született Békésszentandráson Pálus János és Marsinszki Judit szülők gyermeként. Elemi iskoláit is itt végezte. Kubikosként dolgozott, majd katonai szolgálatra vonult. 1945-ben házasságot kötött, 3 gyermeke született.

A mindig közösségben dolgozó ember vezetői képességeire felhívva 1958. július 30-án az akkori Községi Tanács vb. elnökhelyettesévé választották. 1960. március 1-jétől életének legtermékenyebb szakasza kezdődött el, vb. elnök lett. Községünk élén munkálkodott, magára vállalta fejlődő községünk ezzel járó gondjait. Közben kitartó és szívós önképzéssel állandóan gyarapította tudását. Élet volt! Nem eltöltött évek - MEGÉLT ÉLET

Pálus András, aki ezt a sorsot hordta és vállalta, EMBER volt. Alkotó a munkában, köznapjainak és ünnepeinek megtervezésében. Tanácselnöksége idején a törpevízmű társulat megszervezésével lehetővé vált a település ivóvízhálózatának kiépítése. Az

általános iskola, szennyvíztisztító telep, az úthálózat kiépítése és még sorolhatnánk, az ő tevékenységének eredménye.

Vezetése alatt a községi tanács a Körös parti területeket parcelálta, így alakulhatott ki a jelenlegi üdülőterület.

Dolgozott, míg tehetett s nemcsak önmaga és családja érdekében, de munkálkodott a nagyobb emberi közösség javára is. Nem csupán létezett tehát, de élt is. Élt családjában, társadalmi cselekvéseiben, amelyek oly harmonikusan illeszkedtek mindennapi tevékenységébe. Szükséglete volt a szüntelen munka, akár a kenyér vagy a víz. 25 éven át kiváló szervezőkészséggel vezette és irányította községünket, míg 1985. február 11-én nyugdíjba vonult. A tevékeny hétköznapokat a megérdemelt pihenés váltotta fel.

Szomorú tény, hogy 1999. március 28-án elhalálozott.

Távozása nehezen gyógyuló sebet ejtett hozzátartozói szívére. Sokáig szívet szorító érzés lesz benyitni a szülői házba, ahonnan hiányzik meleg tekintete, simogató keze és a kedves unokákra mosolygó arca.

Mindez emlék lesz ezután. Emlék, amely soha nem halványul el.

Az idő talán segíti begyógyítani a sebeket, de megőrzi hangját, mosolyát, mozdulatait a családtagok szívében. És amit közéleti tevékenysége idején alkotott, községünk valamennyi lakosa javára, maradandó emléket állított számára.

Csak a vigasz nyújthat enyhülést a mély gyászban.

*„Nem hal meg az, aki milliókra költi
Dús élte kincsét, ámbar napja múlt,
Hanem lerázván, ami benne földi,
Egy éltető eszmévé finomul,
Mely fennmarad, s nőttön nő tiszta fénye,
Amint időben, térben távozik.”*

Polgármesteri Hivatal

Mozgáskorlátozottak, figyelem!

A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményei ügy, mint

- személygépkocsi szerzési,
- személygépkocsi átalakítási, valamint
- közlekedési támogatás

iránti kérelmet a feltételek (jogosultság) fennállása esetén a Polgármesteri Hivatal Szociális Irodájában **1999. április 30-ig** lehet benyújtani.

A kérelemhez mellékelni kell a jövedelemigazolások (nyugdíjszelvény, kereseti igazolás), érvényes vezetői engedélyeket, szállítást végző személy érvényes vezetői engedélyét, munka-, tanulói viszony igazolását.

Hock János

NEMZETI DICSŐSÉGÜNK

Benedek Elek: A Hunok Attila mondakörével - 2. rész

A magyarok Kievel

Hogy az egyetemes emberiség sorsát egy magasabb isteni kéz igazgatja, az leginkább szembe-tűnik a népvándorlás csudálatos áramlatában. Ki tudja megfejteni az okát: miért özönlöttek Európa följére rajonként azok a nyers, vad elemek, akik ismeretlen tájakról szedtél fel sátorfájukat s elhagyták családjaikkal együtt szülőhelyüket, hogy a távol idegenben szerezzenek maguknak fegyverükkel új hazát?! E nagy népmozgalomnak egy láthatatlan erkölcsi rugója van, amely a Gondviselés beavatkozását árulja el. A nagy római birodalom kettészakadván, ruhamosan süllyedt az erkölcsi pusztulás felé. Fényűző, kicsapongó zsarnokok uralkodtak felette és a római társadalom fenékig megromlott. Kievel, elcsenevészedett az a hatalmas latin faj, amelyből az államfentartó közérények és az egészséges erkölcsi érzék kipusztult. Egy kéjelgő, bűnös nemzedék növekedett fel, amely nem volt alkalmas a Krisztusi erények megértésére és befogadására. Az átöröklött latin gőg nem tűrte meg a keresztény alázatosságot; az elharapódzott érzékiség nem fért meg a tisztaság nagy eszméjével; a kegyetlenség durva és állatias vonásai nem hajlottak a keresztény szilidségre, igazságosságra, türelemre és szeretetre. Ha a testben a vér megromlott, nincs meg többé az életnek eme legnemesebb folyadékában a tápláló és fentartó erő, mely a szervezetet lüktető áramlatával épségben tarthatja. Ilyenkor csak egy egészséges vérátömlesztés segíthet, amely azután a megromlott anyagot friss, életérőlözpezső vérral üditheti fel. Ezt a friss vért eresztette bele a Gondviselés az európai népek poshadó szervezetébe. Hogy új virágzás válthassa fel a fonnyadást, a kereszténység nemes galját egészséges törzsbe kellett beojtani!

Ezért özönlöttek el egész Európát azok a félvad, de romlatlan erkölcsi érzékkel rendelkező néptörzsek, amelyeket a római civilizáció erkölcsi kicsapongásai még meg nem mételyeztek s amelyek edzett, kemény nyakukat alázatossággal tudták

hajtani később a Krisztusi erények igájába.

Ezek közül faji tulajdonságokban, nemes kalitásokban főleg a magyar nemzet tűnt ki. A hét törzs nemzedéke, amelynek egy magasabb küldetés jutott osztályrészül, mert hazánk szent földjén telepedett meg, mely évszázadokon keresztül a keleti barbárságnak és a nyugati civilizációknak ütközőpontja volt. Az a bölcs Gondviselés jól kiválasztotta fensőbb céljához az eszközöket! A mi fajunknak kellett a népvándorlás forgatagában a legtisztább, legvitézesebb törzsnek lennie, mert hiszen a legnehezebb küldetés is méretett reál! Folyton harczban kellett állnia, hogy megtörhesse a Keletnek ostromló hullámcsepéseit, melyek elborítással fenyegették az egész kereszténységet.

E feladatra az a harczban edzett és a természet keblén élő romlatlan magyar faj teljesen képesítve is volt. Hiszen maguk a római történetírók beismerték a scythiai fajokról: „igen bölcsék és szelidek voltak, kik a földet nem művelték vala és csaknem semmi vétek sem vala közöttük. Mert nem voltak mesterséggel készített házaik, hanem csak szövethől készített sátraik; húst, halat, tejet és mézet esznek vala, sok barmot tartnak; nyusztok és más vadak bőrével ruházkodnak vala.” (Anonymous) Pizkos önzés és anyagi haszonlesés nem férközik a mi őseink szívéhez; „az aranyat, ezüstöt és gyöngyöket olybbá veszik vala, mint a köveket, mivel azon föld folyóiban találtnak vala. Máséra nem vágnak vala, mivel mindnyájan gazdagok voltak, barmaik és eleségök bőven lévén.” (Anonymous) Erkölcsi életük tisztaságát és házi tűzhelyeik erényeit pedig e következő szavak jellemzik: „nem voltak paráznák sem, hanem kinek-kinek csak egy felesége vala.” E nemes erkölcsi tulajdonságokhoz vitéztséget, kitartást, hősiességet csatoltak. „E nemzet edzett volt minden bajt kiállni; kemény volt a csatára, gyors a lovaglásban; fejkön sisakot viseltek s ijra és nyilazásra a világ minden nemzeténél derekabbak voltak.” (Anonymous)

Ezt a nemzetet, mint egykor a zsidó népet, a pusztaságban való vándorlással edzette meg az Isten, mielőtt az ígért földjére bejuthattak. Honnan indultak utjokra? ez történelmileg ma is vitás kérdés. A kozárok földjéről-e, mely a mai orosz déli síkságon feküdt, vagy Scythiából? - nem tudjuk eldönteni; de hogy második hazájuk Lebédia volt, a Fekete-tenger észak-keleti részén, az kétséget nem szenved. Itt a magyar nemzet kellé válik s az egyik Keletre megy, a másik Nyugatra, új hazát foglalni.

Igy jutottak Etelköz tartományába, ahol érintkezésbe léptek már a szlávokkal és hadjárataik emlékeit megőrizték az orosz krónikák is. Ez az a híres kievi ostrom és csata, melyet Anonymus is leír.

„Etil vizén tömlőre ülve úsztattak át minden ellenmondás nélkül Kievel városáig hatoltak. És midőn Kievel városán túlhaladtak, a Deneper-folyón áthajózva a ruthének országát meg akarták hódítani... A kievi vezér seregével elébök mene s a kúnok segítségével sok fegyverrel Álmos vezér ellen indula. Álmos vezér pedig - kinek segítője vala a Szent Ielek - fegyverbe öltözve és a sereget rendezve, lóháton jár s kel vala; bátorítva vitézeit s neki szóktetve megállott minden övéi előtt és mondá nekik:

- Scythák, bajtársaim, hős férfiak! Emlékezzetek útra-kelestekre, midőn azt mondtátok, hogy földet, melyen lakozhassatok, fegyverrel és haddal fogtok keresni! Ne döbbenjetez azért meg a ruthének és kúnok sokaságán, kik ebeinkhez hasonlítanak, mert a kutyák mindjárt, hogy uraik szavát hallják, nemde megfélemlenek? Mert az emberség nem a nép sokaságában, de a lélek erejében áll. Vagy nem tudjátok-e, hogy egy orosz lán sok szarvast megfutamtat! - amint egy bölcs mondja... De ezeket mellezőve mondom nektek: ki bír ellentállni Scythia vitézeinek? Nem-e a scythák szalasztották meg Dárius persa királyt s így az rémülten és nagy csúfval futott Persiába s elvesztett 80,000 embert!? Vagy nem a scythák vágták-e le Cyrus persa királyt 330,000 emberével? Vagy magát Nagy Sándort is,

Philep király és Olimpiás királyné fiát, ki harczolva sok országot meghódított volt, nem szalasztották-e meg a scythák csúfosan? ... Azért is serényen és vitézül harczoljunk ellenük, kik ebeinkhez hasonlítanak és csak úgy féljünk sokaságuktól, mint a legyek sokaságától!...

Ezt hallván Álmos vezér vitézei nagyon megbátorodának s mindjárt megfúvák a hadi kürtöket mindenfelől és összegyűlt a két ellenfél serege s kezdének keményen vívni egymással és igen sok elhulla a ruthének és kúnokból. A ruthének és kúnok vezérei pedig övéiket a hadban hanyatlani látván, futásnak eredének és hogy életüket menthessék, sietve Kievel városáig úzvén, a kúnok tar fejeit Álmos vezér vitézei, mint a nyers tököket, úgy aprítják vala. A ruthének és kúnok vezérei pedig a városba bemenvén, s scythák merészségének láttára, mint a némák úgy elhallgatának. Álmos vezér és vitézei pedig győzedelmet nyerének, a ruthének földjét meghódíták és jószágukat elszedvén, másod héten Kievel városát kezdék vívni. És midőn hágesókat kezdének a kőfalhoz rakni, a kúnok és ruthének vezérei a scythák merészségének láttára nagyon megfélemlének. És miután által-látták, hogy azoknak ellentállni nem bírnak, a kievi vezér és a ruthének más vezérei, mint szintén a kún vezérek, kik ott voltak, követeket küldve, kérik vala Álmos vezért és főembereit, hogy kössenek velük békét. Akkor Álmos vezér övéivel tanácsot tartva, így bosította el a ruthének követeit: „hogy a vezérek és elkelők adják tőszokul fiaikat, fizessenek esztendőnként 10,000 márka aranyat s ezenfelül eleséget, öltözetet és mást, ami szükséges, adjanak.” (Anonymous)

Ez a kievi csata, amely után megindultak Pannonia földje felé a honszerző munkára. Mikor pedig az Isten által nekik kiválasztott földre bevonultak, az ősz Álmos kezéből átvette a kormányt Árpád, a tetterős, lelkes ifju, akinek emléke a honfoglalás szent történetével örökké fog élni a magyar szivekben.

AZ ÖNKORMÁNYZAT

KISHEGYESEN JÁRTUNK

Március 21. a tavasz elő napja. Ezen a szép napon ünnepli testvérközösségünk - a vajdasági Kishegyes lakossága a falu napját. 1994-ben határozták el a község vezetői, hogy ezt a napot tekintik születésnapnak, amikor 1769-ben 81 békésszentendrési család felkerekedett új lakóhelyet választva maguknak. Ennek immár 230 éve. 30 évvel ezelőtt ismét egymásra találtak a szentendrési kishegyesi emberek, azóta igen szoros a kapcsolat a két település között. Falu napjára szól a meghívó, a képviselő-testület részére, s mi örömmel mentünk. Sajnos aggodalommal a szívünkben, mert egyre aggasztóbb híreket hallottunk a háborús előkészületekről. Koszovó, Belgrád messze van igaz, de sajnos a Vajdaság is Jugoszlávia része. Elhessegetve ezeket a gondolatokat, gond nélkül megérkeztünk Kishegyesre, ahol a szokásos kedvességgel, szeretettel fogadtak bennünket.

Bevezetőmben említettem, hogy az idei év a kerek évfordulók jegyében zajlik. Ehhez kapcsolódik egy 150 évvel ezelőtti esemény, az 1848-49-es szabadságharc utolsó győztes csatája, a hegyesi csata.

Ünnepélyes alapkövetéssel is szól a meghívó, mert a 150 évvel ezelőtti események emlékére elhatározta Kishegyes vezetése, hogy ismét emlékművet állít.

Kishegyesi helytörténészek, falukutatók és a község lakói is tudtak ennek az emlékműnek a létezéséről, melyet 80 évvel ezelőtt romboltak le, de tárgyi emlékek, az emlékmű darabjai nem kerültek elő. A tavalyi évben aztán egy padlásról előkerültek az emlékmű táblái, négy öntöttvas tábla, jelentéktelen sérülésekkel. Innentől kezdve felgyorsultak az események. Egységes volt az álláspont, hogy az emlékművet újra fel kell állítani. Megindult a tervezés, az adományok gyűjtése és mára elju-

Sipo Béla és Sinka József közös faültetése

tottak odáig, hogy az ünnepélyes alapkövetéssel megindult a munka kivitelezése. Az emlékmű helye a temetőben, az ún. Kálvária dombon lesz. A kicsit csípős tavaszi szélben a síkságból kiemelkedő dombtól mintegy panorámaként tekinttünk alá Kishegyes látképére. Sinka József és Sipo Béla polgármesterek együtt ültették el azokat a fákat, amelyek az emlékművel együtt hirdetik majd a nap emlékét. Ezután a Plébános Úr megszentelte a helyet. Isten áldását kérve a dicső hősök emlékére és minden ma élő ember munkálkodására. Az ünnepségről visszatérőben a község házában megpillanthattam azokat az emléktáblákat, amelyek előkerültek a padlásról. Ezeket a táblákat nem helyezik vissza az emlékműre, csak a felirat szerepel majd rajta.

Íme a táblák felirata:

Keleti oldalon: E hely környékén győzte le 1849. július 14-én Guyon

Richard honvédtábornok 7000 honvéddel, 42 ágyúval, Jellachichnak 12000 emberből, 79 ágyúból álló hadát.

A déli oldalon: Guyon a felnyomultában a reá támadó Jellachich bánt Hegyes, szeghegy, Feketehegy határán vitéz honvédekkel megvervén, Verbászon át Kátyra futamította s vármegyénkből kiszorította.

Az északi oldalon: Síremlék vagyok én, száz vértanú nyugszik alatta, Kik honukért - honodért estek itt el, e mezőn. Szent végrendeletük hálásan vésve szívedbe: Add unokáidnak még ezer évig odább: „Honfi, szeresd a hazát! Elj, halj érte! Csak akkor lesz bármely sorban nagy, szabad és tied!”

A nyugati oldalon: Bács-Bodrogh vármegyének a névtelen szabadsághősök iránt kegyeletos közönsége adakozásából emeltetett, 1887. július 17-én.

Az emlékművet a Kishegyesiek július 14-én szeretnék felavatni.

A program este a színházteremben folytatódott. Az ünnepségen megjelentek a magyar nagykövetség munkatársai, a környékbeli polgármesterek, ezzel is elismerve az ünnepség rangját. Ünnepi beszédet Sipo Béla polgármester mondott, majd a békésszentendrésiak üdvözlését Sinka József tolmácsolta a hallgatóság felé.

A helyi iskola diákjai színvonalas műsorszámokat adtak elő. Az iskola kórusa szépen énekelve magyar népdalokkal indította műsorát, majd két, három szólamú énekével méltán ragadtatta tapsra a közönséget. Derűs perceket okozott az óvodások által előadott népi játék, a lakodalmas.

Szavatelők, zongoramuzsika, aerobic tánc bemutató következett, majd legvégén a kishegyesi lányok kórusa népdalokat adott elő. A nap zárásaként a vadászházban találkoztunk helyi vendéglátóinkkal, a meghívott vendégekkel. A kötetlen hangulatú vacsorán a sok egyéb mellett kiderült, hogy milyen nehéz is más országban magyarnak lenni. Ezt mi itthon így nem érzékeljük, csak akkor látjuk, halljuk, ha ott vagyunk közöttük s velük együtt énekeljük a magyar nótákat, dalokat.

Másnap a búcsúzáskor már megérintett bennünket a háború előszele is. Ekkor kapták a hírt, hogy Jugoszláviában elrendelték a mozgósítást. Szomorú dolog, hogy itt Európában a szomszédunkban, ahol magyarok is élnek, háború tört ki. Sajnos értetlen emberek halnak meg, akiknek semmi köze ezen politikához.

A viszontlátás reményében búcsúztunk egymástól, s őszintén reméljük, hogy ezen kapcsolatunkat senki és semmi sem zavarhatja meg.

Fabó István

„HÁROM SZOMBAT” (közterületszépítési verseny)

Az Önkormányzat által leadott nevezés értelmében, a „HÁROM SZOMBAT” elnevezésű országos közterületszépítő verseny első helyi fordulójára április 24-én (szombat) kerül sor. Ezen alkalommal foghat össze a település lakossága a múlt értékeinek védelmében, és végezheti el a versenyprogramban meghatározott, az emlékművek, emlékhelyek rendbetételét jelentő feladatokat. Kérjük, hogy akik tenni kívánnak a település arculatának szépítésében, azok a fenti napon 7.30 perckor jelentkezzenek (lehetőség szerint a kerti munkákhoz használatos saját eszközökkel) a Polgármesteri Hivatalban, ahol munkacsoportokra osztva kerül ismertetésre az aznapi 4 órás munkaprogram. A versenyben résztvevők számára délután a sporttelepen szabadidősport programok teszik kellemesebbé a munka utáni kikapcsolódást.

RENDŐRSÉGI NAP Tisztelt Hölgyem, Uram!

Örömmel értesítem, hogy Nagyközségünkben 1999. április 24-én Faluszépítő Napot tartunk, melynek keretében 13.30 órától kerül megrendezésre a sportpályán a Szarvasi Rendőrkapitányság által megtartott Rendőrségi Nap az alábbi programokkal, melyre ezúttal is szeretettel meghívjuk.

- 13.30 Megnyitót mond Demeter László rendőr alezredes Kapitányságvezető
- 13.40-16.30 óráig folyamatos programjaink
- közlekedési játékos bűnügyi vetélkedő, technikai bemutató rendőrségi motorcsónakkal, csónakáztatás a gyerekek részére.
- önálló bemutatók
- 14.00-14.30-ig kommandós bemutató
- 14.50-15.00-ig rendőr motoros bemutató
- 15.10-15.40-ig kutyás bemutató
- 15.50-16.30-ig tűzoltó bemutató.

Bizunk részvételében!

Tisztelettel: Demeter László rendőr alezredes
Szarvasi Rendőrkapitányság vezetője

Sinka József
polgármester

HÍREI

Szúnyoggyérítés

Évek óta, de különösen az elmúlt három évben az esős időszak kezdete óta, megkeserítik életünket a nyár kellemetlenkedői a csípő szúnyogok.

Az önkormányzat, lakói és üdülő vendégei érdekében évtizedek óta - sokszor anyagi erején felül - végeztet szúnyogirtást.

Eredményessége sokszor megkérdőjelezhető. Szakértők szerint az egyedi, egy településes, és a csak kémiai szúnyoggyérítés nem lehet eredményes, más módszert kell választani.

A Képviselő-testület március 29-én foglalkozott a kérdéssel és az alábbi határozatot hozta.

„Az 1999. évben a szúnyog elleni eredményesebb küzdelem érdekében szúnyoggyérítési feladatokat térségi együttműködés keretében kívánja megoldani.

Az önkormányzat csatlakozik azon együttműködéshez, melyben az alábbi önkormányzatok vesznek részt: Köröstarcsa, Ócsöd, Szarvas, Gyomaendrőd, Mezőtúr, Körösladány Békésszentandrási Nagyközség Önkormányzata vállalja, hogy a szúnyoggyérítés saját erő részét, a gyérítési kötelezettségekhez biztosítja település arányosan.

Az önkormányzat egyetért azzal, hogy a saját erőn felüli költségek fedezetére az együttműködésit vállaló önkormányzatok közös pályázatokat nyújtsanak be, és a pályázatok elkészítésével kapcsolatos szakértői feladatok ellátására Dr. Szító András szakértőként felkérjék.

Az önkormányzat továbbá egyetért azzal, hogy a szúnyoggyérítés elvégzéséhez szükséges anyagi erő megléte esetén, a feladat elvégzésére az együttműködő önkormányzatok közös pályázatot írjanak ki, melynek elbírálása során előnyt élvezzen az érintett önkormányzatok közigazgatási területén székhellyel, megfelelő referenciával és műszaki feltételekkel rendelkező pályázók.

A szúnyoggyérítéssel kapcsolatos feladatok koordinálásával a pályázatok elkészítésével, továbbá a munka elvégzésével kapcsolatos pályázati kiírások elkészítésével megbízza dr. Dávid Imrét Gyomaendrőd Város Polgármesterét azzal, hogy folyamatosan köteles tájékoztatni az együttműködésben résztvevő

települések polgármesterét az együttműködésről.

A Képviselő-testület a szúnyoggyérítéssel kapcsolatos hatáskörét Gyomaendrőd Város Polgármesterére átruházza azzal, hogy a polgármester a hatáskör gyakorlása során az önkormányzat költségvetésében az erre a célra meghatározott elkülönített összeget nem lépheti túl a testület jóváhagyása nélkül. Az Önkormányzat vállalja a gyérítési költség 50%-át, ami Békésszentandrási esetében 6.640.800 Ft 50%-a, vagyis 3.320.400 Ft.”

A megállapított összeg a szúnyoggyérítési tanulmányterv 4. változatára vonatkozik: 296 ha biológiai, és 484 ha kémiai kezelésére.

A biológiai kezelés három alkalommal, a kémiai négy-négy (légi és földi VLV) alkalommal történne.

A terület tartalmazza a természetvédelmi területhez tartozó Hármaskörös hullámtéri kubicok területét is.

Ettől az új módszertől azt reméljük, hogy jelentős mértékben sikerül visszaszorítani a szúnyogok okozta kellemetlenségeket.

Reméljük, hogy hosszú távon 3-4 éven belül elérhető az az állapot, amelyet a Balaton és a Velencei tó környékén már ezzel a módszerrel elértek.

Továbbra is felhívjuk a figyelmét azon lakosoknak és nyaralótulajdonosoknak, akik területén nagy kiterjedésű dús növényzettel rendelkező területek vannak (szúnyogbúvóhelyek), hogy saját területükön rendszeresen végezzenek szúnyogirtást permetezéssel, elsősorban a saját érdekükben.

Csak összefogással, együttesen tudjuk legyőzni a csípő szúnyogot, nyári ellenségünket.

Sinka József
polgármester

Társadalmi szervezetek támogatása

A Képviselő-testület elbírálta a társadalmi szervezetek által benyújtott pályázatok alapján az 1999. évi támogatásokat.

A döntés értelmében az alábbi szervezetek kaptak támogatást:

* 542. sz. Szent András Cserkészcsapat 20 ezer Ft

* Kertbarát-Kör 20 ezer Ft

* Pedagógusok Szakszervezete 10 ezer Ft

* Nyugdíjasok Szoc. Kulturális Egyesülete 40 ezer Ft

* Magyar Vöröskereszt Szerv. Békésszentandrási 40 ezer Ft

* Nagycsaládosok Egyesülete 25 ezer Ft

* Békésszentandrási Területi Lövészklub 20 ezer Ft

* Mozgáskorlátozottak Bszta-i Területi Csoportja 50 ezer Ft

* Közalkalmazottak szakszervezete 50 ezer Ft

* Nyugdíjasok érdekvédelmi szervezete 30 ezer Ft

* Iskola Sakk-szakkör 20 ezer Ft

* Falusi Turizmus Egyesület Békésszentandrási 30 ezer Ft

* Bünt megelőzési Alapítvány és Egyesület 90 ezer Ft

* Hunyadi Mátyás Sportegyesület 1.450 ezer Ft

* Sportbarátok Köre 10 ezer Ft

* Kerékpáros Baráti Kör 10 ezer Ft

A fel nem osztott keretmaradvány 85 eFt.

Sinka József
polgármester

RÖVID HÍREK

- A Művelődési, Sport és Idegenforgalmi Bizottság javaslatára a Képviselő-testület Milleneumi Emlékbizottságot hozott létre. A Bizottság összetételéről, feladatairól, elképzeléseiről a Tisztelt Olvasót folyamatosan tájékoztatjuk.

- Lemondott a Bünt megelőzési Közalapítvány Kuratórium elnöki tisztségéről Debreceni József, lemondását nem indokolta.

- 1999. április 02-án a Békésszentandrási Bünt megelőzési Egyesület közgyűlést tartott. Értékelték az 1998-as évet és meghatározták az 1999-es évet. Ezután az eddigi vezetés lemondott. A tagság új vezetést választott. Az elnök Nagy Gábor lett. A vezetés két tagja Simon János és Bartus Imre

lett. Munkájukhoz sok sikert kívánunk.

- Módosításra került az első lakáshoz jutók helyi támogatásáról szóló rendelet. A rendelet a Polgármesteri Hivatalban megtekinthető.

- A fenntartó érdekeinek képviseletére Aszódi Zoltán képviselő urat delegálta az Iskolaszékbe a Képviselő-testület.

- Önkormányzatunk 2000. január 01-jétől ismételen gyakorolni kívánja az I. fokú építéshatósági jogkört, vállalja, hogy ennek érdekében biztosítani fogja a szükséges feltételeket.

- Az elkövetkezendő két évben továbbra is dr. Balázs József ügyvéd úr látja el a község jogi képviseletét.

Polgármesteri Hivatal

Helyi vízrendezés közmunkával

A koratavaszi belvízvédekezés során megtapasztalt vízrendezési hiányosságok megszüntetésére törekedve a közelmúltban pályázatot nyújtott be az önkormányzat a Békés Megyei Munkaügyi Központhoz, melyben közmunka alkalmazásához szükséges támogatást igényelt. A döntés értelmében április 1-jétől, 3 hónapi időtartamra 12 fő végezhet karbantartási munkákat a település utcai csapadékvíz elvezető árkaik, a műszaki osztály irányítása mellett. Ezen munkák sok esetben a kapubejárók felszedését is eredményezhetik, ami miatt az érintettek megértését kérjük. Felhívjuk a lakosság

figyelmét, hogy azoknál a magáncélú kapubejáróknál, ahol nincs áteresztő, vagy keresztmetszete nem megfelelő, ott a bejáróhoz kapcsolódó ingatlan tulajdonosának kötelessége a megfelelő műszaki paraméterű műtárgy beszerzése.

(Az áteresztő méretét az önkormányzat műszaki osztálya határozza meg.)

Mivel a feladat nagysága meghaladja az önkormányzat lehetőségeit, ezért várjuk azon utcaközösségek jelentkezését, akik „társadalmi munkában” vállalják, hogy a kitűzést követően kialakítják az utcai csapadékvíz elvezető árkokat.

KÓBOR KUTYÁK

Településünkön az utóbbi időben elszaporodtak a kóborló ebek, melyek veszélyeztetik saját és gyermekeink testi épségét, továbbá betegségek hordozóivá is válhatnak.

Felhívom az ebtartók figyelmét, hogy kutyáikat megfelelően táplálják, az utcára felügyelet nélkül

ne engedjék ki, illetve az évente kötelező eboltásra vigyék el! A kóborló kutyák befogásáról a Polgármesteri Hivatal intézkedik az ebtartó költségére. „Aki kutyáját kóborolni hagyja, vagy a község belterületén felügyelet nélkül bocsátja utcára, vagy nem pórázon vezeti, illetőleg vadász-

területen kolonc nélkül elengedi... 10.000 Ft-ig terjedő pénzbírsággal sújtható.”

Amennyiben a fenti tényállás megvalósul, úgy szabálysértést kezdeményezek a kutyatulajdonos ellen.

Strassburger Gyöngyi
aljegyző

1848. március 15-re emlékeztünk

Rendhagyó megemlékezést szervezett a márciusi ifjakra emlékezve a Községi Önkormányzat Kulturális Bizottsága.

Délután 5 órára a Művelődési Házba hívták az ünnepelni vágyókat. Az ünnepség hangulatát a Himnusz eléneklése és Wass Albert gyönyörű verssorai adták, melyet Hrnesjár András tolmácsolásában hallhattunk. Kulturális műsorral a Hunyadi János Általános Iskola diákjai készültek. Az 5. osztályosok Fazekas Stefánia tanárnő irányításával a '48-as eseményeket, a hangulatot idéző jelenetet adták elő, melyet a Varga Lászlóné tanárnő által vezetett kórus dalokkal díszített.

Ünnepi beszédet Domokos László országgyűlési képviselő mondott. A múlt idézése mellett aktuális eseményekre

Középen Domokos László országgyűlési képviselő

is kitért. Többek között az Európai Unióhoz és a NATO-hoz való csatlakozás fontosságáról is beszélt.

Az ünnepség részeként Bódi Mária az MDF képviselőjében átadta iskolánk diákjainak az Antall József

Emlékdíjat, melyet minden évben a Magyar Nyelv hetén a Kazinczy Szépírási Versenyen legjobb helyezést elért diákok és felkészítő tanáraik kapják.

Az idén Szilágyi Edina 5.b osztályos, Bobvos Linda 7.a osztályos és Egri Szilvia 8.a osztályos tanulókat, valamint Fazekas Stefánia és Oncsik Zsuzsanna tanárnőket jutalmazták.

Rövid megemlékezése után a résztvevők fáklyákkal vonultak a Hősök szobrához, ahol elhelyezték a megemlékezés koszorúját az Önkormányzat, a helyi pártok és társadalmi szervezetek képviselői, és minden jelenlévő rakhatott egy szál virágot a szobor talapzatára.

Mné

„Mert a mértékletesség és a lelki békesség az éték legjobb fűszere”

ARANYKINCSTÁR

Igaz, hogy hosszabbak a napalok, időnk nagy részét a kertben töltjük, így most gyorsan és előre elkészíthető ételeket adok közre.

GOMBÁS SERTÉSSZELET: 4 szelet besózott és beborsozott sertés karajt kevés vajon vagy olajon hirtelen megpirítunk mindkét oldalán. 25 dkg felszeletelt gombát szórunk rá, kevés vajdarabkát vágunk a tejére, majorannát vagy rozsmaringót teszünk a levébe és puhára pároljuk. Egy pohár tejfölben 1 kk. ételfeszítőt elkeverünk és még ehhez egy picit lisztet is adunk, így ezzel az öntettel átrotyogtatjuk a húst. Zöldeges rizzsel vagy burgonyahabbal tálaljuk. Különlegessé tehetjük a burgonyát, ha nagyon apróra vágott savanyú uborka kockákat teszünk bele.

RAKOTT ZÖLDBORSÓ: Előre elkészíthető, de sütőben is tartható. Kivajazott jénaiba

egy réteg párolt zöldborsót teszünk, rá kolbász és sajtszeleteket, majd zöldborsóval folytatjuk, szeletelt főtt tojás és gomba következik, melyet befedünk a maradék borsóval. Fűszerkeverékkel ízesített tejfőlt kenünk rá, a párolólével megöntözzük, sajtszeletekkel beborítjuk. Alsó lángon átsütjük.

SONKÁS KOCKA: A húsvétről megmaradt sonkát átdaráljuk, tejföllel és tojássárgájával összedolgozzuk, sóval és pici borssal fűszerezzük. Kifőtt tésztával összekeverjük, végül hozzáadjuk a felvert tojásdobot, hogy könnyebb legyen a tészta. Kivajazott, kimorzsázott jénaiban 10-15 percig sütjük.

Tésztának most egyet ajánlok, amire rá lehet járni és a maradék mákot is fel lehet használni, no meg régen volt már karácsony...

FELEMÁS TEKERCÉS: Hozzávalók: 50 dkg liszt, 2 dl tej, 3 dkg élesztő, 1 ek. porcukor, 10 dkg vaj (mással nem olyan jó) 4 tojás sárgája. A lisztet 2 dkg vajjal elmorzsoljuk, a tejben az élesztőt a cukorral és egy ek. liszttel megfuttatjuk. A tojássárgákat belekeverjük a lisztbe, ráöntjük az élesztős tejet, kicsit pihentetjük és jól kidolgozzuk, szép fényesre. 2 cipóba osztjuk, tetejüket olvasztott vajjal megkenjük és 40-50 percig kelesztjük. Elkészítjük a töltelék, amely nem más mint hagyományos dió és máktöltelék. 2 kanál tejben megolvasztjuk a kb. 8 dkg cukrot és elkeverjük benne a 10-12 dkg diót, citromhéjat és mazsolát. A máktölteléknél a tej helyett vizet használunk. A megkelt cipót kétfok vékonygúrára kinyújtjuk, olvasztott vajjal megkenjük, hosszában megszórjuk az egyik felét dió-

val, a másik felét mákkal és finoman befelé hajtjuk. Középen elvágjuk és tepsibe tesszük. Ugyanúgy járunk el a másik darab tésztával is. Megkenjük olvasztott vajjal és kb 2 órát kelesztjük. Sütés előtt finoman áthúzzuk még vajjal és gyengén megszórjuk kristálycukorral. 30-35 percig sütjük közepes lángon. Kelés közben a párokat igyekezzünk egymás mellé irányítani, jól jön egy fakanál, melynek nyelét az adott pontra tehetjük.

A vajat vízen melegítsük, ne közvetlenül a lángon. Jól mutat egymás mellett a két csigavonal, ha felszeleteltük. Főliába téve sokáig friss marad a tészta és kollégista gyermekeink örömeire jól szállítható csemegé lesz. Kellemes csemegézést kívánok!

Bódi Mária

A FALUGAZDÁSZ HÍREI

Agrártámogatások '99 - III. rész

Új mezőgazdasági gépek vásárlásának támogatása:

Vissza nem térítendő támogatás mértéke 1999. évben 25%; a hitel kamatának támogatása 40%-os. Feltétele a termelő regisztrációja, igénybe vehető egész év folyamán.

A támogatott új gépek típusai:

a) a BTO 293000000 termékcsoporthoz tartozó új mezőgazdasági erő- és munkagépek;

b) rakodó- és emelőberendezés mezőgazdasági célra (BTO 2922185000)

d) mezőgazdasági rendeltetésű láncfalvas vontató (BTO 2952502000)

e) mezőgazdasági termékek szárításához igénybevehető szárítóberendezés (BTO 2953155000)

f) modul rendszerű fémszerkezetek (BTO 2811236380) közül a komplex mézpergető

g) halászati etetőcsónak (BTO 3512139500)

h) axiális átömlésű, ill. esigaház egyfokozatú folyadék-szivattyúk (BTO 2912240000)

i) pelletkészítő gép (BTO 2924215000) beszerzéséhez.

A támogatás nem vehető igénybe:

a) egytengelyes kerti traktor (BTO 2931100000)

b) mezőgazdasági gépkatrészekhez (BTO 2932700000)

c) egyéb mezőgazdasági gépek, pázsit vagy sportpályák

ápolására szolgáló gépek, más háztáji kisgépek közül:

1.) pázsit vagy sportpálya henger (BTO 2932156000)

2.) villamos hajtású fűkaszaló gép, pázsit, sportpálya, park nyírására (BTO 293201000)

3.) motoros forgókéses vágószerkezetű fűkaszaló gép pázsit, sportpálya, park nyírására (BTO 2932203000)

4.) motoros, nem forgókéses vágószerkezetű fűkaszaló gép pázsit, sportpálya, park nyírására (BTO 2932205000)

5.) egyéb nem motoros fűkaszaló gép pázsit, sportpálya, park nyírására (BTO 29322070000)

6.) hordozható porozó, permetező készülék, motor nélkül (BTO 2932403300)

7.) kézi hajtású takarmányelőkészítő gép (BTO 2932633510)

Az új mezőgazdasági gép beszerzéséhez nyújtott támogatás igénybevételének feltételei:

a.) a megyei FVM Hivatalhoz a **gépvásárlást megelőzően** benyújtott és ellenjegyzett támogatási kérelem, mely előzetesen tartalmazza a megvásárolni kívánt gép típusát, és a forgalmazó cég ajánlatát;

b.) az új gép vásárlásának saját névre szóló, a gép azonosítási adatait is tartalmazó kifizetett számlával történő igazolása és minőségi tanúsítvány bemutatása;

c.) hitelre vásárolt gép esetén a pénzügyintézettel kötött hitelszerződés bemutatása;

Éven belüli lejáratú forgóeszközhitel kamattámogatása:

Mezőgazdasági termelést folytató gazdálkodó

a.) búza

b.) kukorica

c.) rozs

d.) árpa termények termelési költségeinek fedezetére legfeljebb egy éves lejáratra kizárólag egy hitelintézettől felvett hitel hetven százalékaig, a termelés ugyanarra a hektárjára és időszakra számítva legfeljebb húszezer forint hitelösszeg után állami kezességvállalást vehet igénybe.

Az állami kezességvállalás igénybe vétele esetén a termelő a pénzügyintézet részéről kiadott hitelígérvény birtokában fordul az FVM Hivatal felé kérelemmel a gabonafélék vetésterületének részletezésével a kezességvállalásra való jogosultság igazolásával! Az FVM miután záradékkal látta el a kérelmet a gazdálkodó a pénzügyintézetnél jogosultságot szerez a kamattámogatásra.

Állami kezességvállalás nem vehető igénybe pl.: napraforgó termesztéshez. Ebben az esetben a termelő a pénzügyintézet felkeresése után hitelszerződést köt a bankkal - a hitelfolyósítás feltételeinek: fedezet, visszafizetési garanciák, stb. biztosítása után -, majd az első negyedévet követően a kamat befizetéséről kapott igazolás birtokában, a kamatszámítási táblázattal (10. melléklet), a támogatási kérelemmel, a 9911-es APEH nyomtatványval, valamint 3. és 5. számú mellékletek kitöltött példányával mindezeket az FVM Hivatalhoz benyújtja. Innen a jogosultság megállapítása után a Hivatal záradékolása után továbbítja az APEH felé a kérelmet, mely 30 napon belül a kifizetést - a 40%-os kamattámogatást - teljesíti.

Elemi csapás esetén, aszály és belvíz igazolt megtörténte esetén a hitelfelvevőt újabb 25% kamattámogatás illeti meg a 40%-on felül. Valamennyi ka-

mattámogatási mérték a jegybanki alapkamat - február 1-jétől 16% -, százalékában értendő!

Éven túli forgóeszközhitel kamattámogatása

A regisztráció itt is kötelező eleme a hitel felvételének. A pénzügyintézettől hitelkérő lap és befogadó nyilatkozat szükséges hozzá, valamint elfogadott üzleti terv készítése!

Ezen túlmenően APEH, TB, VPOP igazolásokat is be kell szerezni, s két példányban a hitelkérelemmel együtt beadni záradékolás végett az FVM Hivatalhoz. Döntést az FVM Agrárfejlesztési Bizottsága hozza, mely kéthetenként ülészik. A záradékolás 60 napig érvényes, ha a hitelszerződés megkötésére eddig nem kerül sor, úgy új záradékolás szükséges. A tőke törlesztésének haladéka egy év.

Belvízhelyzet:

Az április elején végzett szemle alapján a vízzel borított terület 800 ha alá csökkent, de még ez a szám is igen jelentősnek mondható az 5.626 ha művelés alatt álló területből. A víz lefelé csak nehezen mozdul a talajok tömörödöttsége és telítettsége miatt, a felszíni elpárolgás a jelentősebb, a jó idő beköszöntével. Jelentős méreteket öltött, 3-4000 ha-on az őszi foltokban jelentkező kikapcsolás, s ugyanilyen 6-8%-os arányú azon területek aránya, melyek az év folyamán már hasznosíthatatlanok maradtak. Nehezen felbecsülhető a kötött talajok művelésének többlet energiaigénye, a megkésett tavaszi munkák kára, a növényvédelmi többletköltségek felmerülése. Ilyen előzmények után minden termelésbe fektetett forint helyét alaposan át kell gondolni a termelőknek, s keressék a némi értékesítési biztonságot nyújtó termeltetési szerződéses kapcsolatokat, az önszerveződési lehetőségeket, melyek az ágazati összetartozást erősítik.

Következő számunkból: Szövetkezesek, fiatal agrárvállalkozók támogatása...

Sinka Csaba
falugazdász

Műtrágya és vetőmag akció!

A Békés Megyei Agrárkamara Gazda-Társ
Közhasznú Társaság - településre leszállítva - az
idén is legolcsóbban kínálja

- Műtrágya-féleségek széles választékát zsákos kiszereleésben, valamint
- Napraforgóvetőmagok: Pioneer hibridek
- Kukoricavetőmagok: Pioneer, Dekalb, KWS, Szegedi, Kiskun, Martonvásári hibridek teljes éréscsoportjának reprezentánsait

Az Ön kisebb igénye is nagykereskedelmi áron kerülhet leszállításra.

Keresse a település falugazdászát!

AZ IPARTESTÜLET HÍREI

Ipartestületünk közgyűlésén a vállalkozók kérték, hogy az újságban tegyék lehetővé - ezzel is színesebbé téve azt -, hogy egy-egy számban bemutatkozhassanak tevékenységükkel, szolgáltatásukkal.

Kérjük azok jelentkezését az Ipartestület irodájában - ügyfélfogadási időpontban -, akik szeretnék, hogy a lakosság jobban megismerje tevékenységét, illetve szolgáltatását. Lehetőség van hosszabb cikkben bemutatkozni riportszerű vagy önálló leírás alapján (esetleg fényképpel illusztrálva) térítés ellenében, de lehet kérni díjmentesen vén, tevékenység, telefonszám közlését.

Ezzel is a helyi vállalkozók munkalehetőségét próbálnánk elősegíteni.

*

Visszatér az adóbecslés?

A Pénzügyminisztériumból kiszivárgott információk szerint némely adószakértők az adóbecslés régi módszerének feltámasztásán dolgoznak.

Azért szeretnék elérni ezen eljárás alkalmazhatóságát főként a családi kisvállalkozások tulajdonosaival szemben, mert szerintük a papíron veszteséges cégek adót titkolnak el az állam elől.

E gondolkodásmód alapján a kézivezérléshez visszatérni kívánók abból indultak ki, hogy sok olyan kisvállalkozás működik, amelynek csak magánszemélyek, főleg családtagok a tulajdonosai, akik személyesen is közreműködnek a vállalkozás tevékenységében.

Ezek a közkereseti, betéti vagy korlátolt felelősségű társaságok az APEH részére általában azt mutatják ki, hogy minimálbérért, vagy adóköteles ellenérték nélkül foglalkoztatják a tagokat, akiknek e tevékenységük mellett nincs más forrásból jövedelmük.

A törvénymódosítást szorgalmazók úgy vélik, hogy ezekben az esetekben adózatlanul jutnak jövedelemhez a társaságok tagjai.

Az adóhatóság jelenleg is alkalmazhat becslést az egyéni vállalkozók és az önálló tevékenységet folyta-

tó magánszemélyek esetében. Avárthatómódosításazoknaka cégeknek a tulajdonosaira terjedne ki, akik magánszemélyek és főfoglalkozásként személyesen működnek közre a vállalkozásban, de díjazás nélkül, vagy a minimálbér összegével azonos fizetésért dolgoznak.

A Pénzügyminisztérium tehát szeretné kiterjeszteni az adóbecslést az általa fiktívnek tartott vállalkozások tulajdonosaira azáltal, hogy az adóhatóság felszólítaná őket személyi jövedelemadó-bevallásuk kiegészítésére.

Az adóbevallás beérkezése után számot kellene adni a személy előző évi kiadásairól, befektetéseiről, egyéb ráfordításairól, és ha ebből az adóhatóság azt a következtetést vonná le, hogy a bevallott jövedelem - amelyet az adózó a vállalkozástól kapott - ezekre nem nyújt fedezetet, becsléssel állapítaná meg az adót.

Vagyis már megint a kicsikre járna rá a rúd, bizonyára abból a megfontolásból, hogy a kicsi is lehet „nagyfiú”.

Mert ha a fülére ragadt rádiótelefonnal, sokmillió s dzsipvel, luxusgépkocsival naphosszat furikázó, tuskéfri-zurás, szoláriumbarna, fül-orr-köldök-miegyéb karikás, Bahamákon, Fidzsi- és mittudommi-szigeteken nyaraló, hegyi villáikban GDP-t növelő, esténként a játékkaszinó-barlangokban, titkos bordélyokban, konditermekben, diszkókban rekreálódó, élet császára típusú, „kitudjamine” vállalkozókat abajgatják majd a hordozható hazugságvizsgálógéppel, igazságszérumos injekciós fecskendővel, gumibotokkal, gázsprékkal, bilincsekkel, elektromos sokkolókkal és egyéb vallató, kényszerítő eszközökkel felfegyverkezett APEH ellenőr- rendőrök - semmi gond.

Ám féltő, hogy nem eme mindenkit kilóra felvásárló keménylegényeket „spécizik ki” maguknak a „szervek”, hanem a megélhetésükért apró svindlikre kényszerülő kofát, autószerelőt, kőművest, asztalost, külvárosi borbélyt, kozmetikus-t egyszóval a látható mikro-vállalkozókat, s nem a megfoghatatlan, de látványo-

san közöttünk élő fiktív, fantom cégek tulajdonosait.

*

Az APEH elengedi a tb tartozás pótlékát

Ez év január elsejétől az APEH vette át a tb járulékok beszedésnek feladatát. A járulékfizetők számára új folyószámlákat nyitottak, melynek egyenlegét 1999. végéig kell megállapítani, ezért a járulékfizetőket július 31-ig értesítik az előző év december 31-i ál-

lásról. Az APEH törvénytervezete szerint az adóhatóság lehetőséget ad az egyeztetésre, mely során a járulékfizetővel egyeztetik a nyitó egyenleget. „Amennyiben az egyeztetés során megállapított tartozást a járulékfizető 30 napon belül kifizeti, az APEH elengedi a pótlékot. Tízezer forint alatti tartozás esetén nem csak a pótlék, de magát a tartozást sem kell megfizetni. Az APEH törvénytervezete csak kizárólag az 1998. évi adótartozások rendezésére vonatkozik.

Művelődési Ház és Könyvtár

KEDVES GYEREKEKI!

Ismét nálunk jár a budapesti Pitypang Színpad. Mesejátékukat „Mátyás király meg az ördög” címmel 1999. május 18-án délután 3 órától láthatjátok a Művelődési Házban.
Jegyár: 150 Ft/fő.
Szeretettel várunk benneteket!

KÖZSÉGI ASZTALITENISZ EREDMÉNYEI

A hagyománnyá vált verseny az idén január végétől került megrendezésre, ami sajnos időtartamában elhúzódott. Most mégis a végeredményről számolhatunk be. A lejátszott mérkőzések alapján az egyéni legjobbak:

1. Bagaméri Tibor
2. Bagaméri László
3. Tóth Erika
4. Farkas Péter
5. Sinka Péter
6. Debreceni Péter

A csapatok versengésében a következő sorrend alakul ki.

1. Farkas Péter - Tóth Erika - Tóth Lajos
2. Bagaméri László - Bagaméri Tibor - Sinka Tamás
3. Fabó István - Sinka József - Sinka Péter

Gratulálunk a résztvevőknek és télen újra várjuk őket!

A SAKK BAJNOKSÁGRÓL

Befejeződött a községi Sakk-klub tagjai között heteken át tartó vetélkedés. Minden szerda este lázas izgalommal ültek tábla elé a játékosok, hogy összemérhessék tudásukat.

A legjobbak névsora:

1. Radics László
2. Csipai Levente
3. Jarabek Tibor
4. Nemcsényi Zsolt
5. Vasadi László
6. Oláh Csaba

Most egy kis pihenőidő következik, de szeretettel várják a további jelentkezőket, leendő tagokat is!

Benedek Erika

MAGYAR NÉPSZOKÁSOK, HIEDELMEK

Április - Tavaszhoz - Szent György hava

Latinul *aprire* annyit jelent, mint megnyitni. Április meghozza a virágokat, ezért a kikelet hava. A második tavaszi hónapunk.

„Ha sok nap süt első héten - A nyesséssel légy már készen. - Ez legyen a legjobb ügyed: Gyorsan fakadnak a rügyek.” „Szent György hava esős legyen. - Hogy a gyökér igyon-egyen - S jó bort nyersz a szőlőhegyen.” „Ha e hóban a nyírfa zöldell, már nem lesz aggodalmad a földdel. Fagyok, derek mind véget érnek, fecskék, golyák már visszatérnek...”

Akkoron alkalmas ideje van a szántásnak, vetésnek, szőlőhegy kapálásának.

Április 1. a tréfalkozások, a jókedvű beugratások napja. Az áprilijáratás vagy bolondját járatás szokása már kétezer esztendővel ezelőtt is divat volt (pl. az ősi Indiában). Azért volt ez ilyen ünnep, mert az április eleje a tavaszi örömepekhez tartozott, az újjáéledő természet köszöntéséhez.

A keresztény egyházak egyik legjelesebb vallási ünnepe a húsvét - az Úr feltámadása, a lélek megtisztulása. Mert „halott lélek az, akit az élet szentsége nem táplál.” Húsvét napját a niceai zsinat (325) a tavaszi napjegygyenlőséggel (március 21.) egybeeső, vagy azt követő holdtölte utáni első vasárnapban határozta meg. Így ez az ünnep meghatározza a többi mozgó ünnepet is (farsang-pünkösdtől stb.). Húsvétkor ér véget a nagyböjt, a hústól való 40 napos tartózkodás, innen származik a magyar elnevezés.

A nagyhét, a húsvét előtti hét virágvasárnapkal kezdődik. Jézus tanítványaival ezen a napon vonult be Jeruzsálembe. Sokan pálmaágakat tördeltek és eléje siettek. Hazánk templomaiban e napon barkaágakat szentelnek.

Virágvasárnaphoz kapcsolódik a következő népi hiedelem. Ha valaki azt akarta, hogy ne fájjon a torka, ezen a napon három szemet lenyelt - rágás nélkül - a szentelt barkából.

Nagypéntekhez egészségvarázslások kötődnek. Hajnalban meg kell mosdani a kútnál, hogy egészségesek legyenek, a gyerekeket sem éri kiütéses betegség.

Ha a lány azt akarja, hogy hosszú legyen a haja, nagypéntek reggelén a létra harmadik fokára állva fésülködik.

Ezen a napon a férgek ellen is „védekeznek”. Napfölkelte előtt kell körülseperni a házat, vagy pálcával körbeütögetni a ház oldalát a következő - vagy hasonló - mondókéval: „Kígyó, béka, hagyd el engem - Kígyó, béka, kiséperlek!”

A legelterjedtebb népszokás húsvéthétfőn a locsolkodás. Húsvét hétfőjét vízbehányó - vízbevető hétfőnek is nevezik, a keresztény kor előtti pogány időköt idézi, amikor a gonosz szellemeket elűzendő emberáldozatra volt szükség. Később állatot áldoztak, majd ez is a locsolkodás szokásává szelődött. A megtermékenyülés, a megtisztulás jelképe. Régen a legények a kútnál vödörrel öntözték meg a lányokat.

A locsolkodó fiúkat hímezőjással illik megajándékozni. A tojás az újjászületés, megújulás jelképe volt, már az ősi indiai, egyiptomi kultúrákban. A kölcsönös megtisztulás jelképe maradt.

Leginkább húsvéthétfő volt a komálás, vagy mátkálás ideje. Aki a kezdeményező volt egy szép, díszes tálal telerakott étellel, itallal, letakarták díszes kendővel és így vitték a komává, komaasszonnyá választott személyné. Ha az elfogadta a baráti közeledést, megváltotta a komátalatt azzal, hogy hasonlóképpen feldíszítve küldte vissza. „Ha mennydörög Szent György körül, annak is a vetés örül.” Vagyis, ha György nap (április 24.) előtt megdördül az ég, bő termés lesz. E naphoz természetvarázslás is kapcsolódik, ugyanakkor gonoszjáró nap is. A nyájak és pásztorok ünnepe. Ekkor hajtották ki a gulyát és a csürhét (disznófalka) először. Az uraságok, gazdák is ekkor

fogadták fel az éves cselédek. A Szent György napi tűzgyújtás a következő szokást jelentette. A pásztorok már előre bejárták a határt, s a pihenőhelyeken tüzet gyújtottak a szent tiszteletére, hogy a tűztisztító ereje megóvja az állatok egészségét. Ha valaki ezen a napon kora reggel kiment a kúthoz, és megmosdott benne, szép és egészséges lett.

A magyar néphit szerint Szent György napja a boszorkányok és gonoszjárók napja is. Ilyenkor a boszorkányok szabadon garázdálkodnak és különösen nagy a hatalmuk. Aki április 24. hajnalán kiment a kereszt-

útra, megláthatta a boszorkányokat, amint lepedővel szedik fel a harmatot a mezőről. A lepedőből kicsavart vízzel megittatták a tehenet, s közben ezt mondogatták: „szedem, szedem, felét szedem”. Azaz elviszik a tej felét. A kerítésajtóra tuskés ágakat, nyírfaágakat tűztek ezen az éjszakán, hogy a gonosz távol tartsák.

Szent Márk (április 25.) napján pacsirtaszót hallani, szép tavaszt, bő termést jelentett: „Szent Márk napján pacsirtaszó: szép tavasz lesz, nem változó, szentgyörgyvirág sokasága bőséget jelent búzába!”

Molnárné

„Hol a tojás, piros tojás, tarisznyámba várom!”

A Húsvét közeledte a tél végét, a tavasz érkezését jelzi. Elolvad a hó, kinyílnak az első tavaszi virágok, virágzik az aranyeső - a természet újjászületik.

Ehhez az ünnephez számos népszokás fűződik. A készülődés, tojásfestés, sütés-főzés, a locsolkodás, hogy a lányok szépek legyenek és az ajándékba kapott hímes tojások.

Ezt a hangulatot idézte a Művelődési és Sport Bizottság a Művelődési Ház falai közé, amikor március 20-án Húsvéti játszóházba hívta a gyerekeket. Az érdeklődők száma magáért beszélt. Szülők és gyerekek együtt érkeztek, hogy részt vegyenek a munkában, ami a tojásfestéssel kezdődött. Lázár Julianna irányításával a fehér tojásokra szebbnél szebb díszítések kerültek. Ehhez „mindössze” különböző levelekre, nylonharisnyára, festékre és némi ügyességre, leleményességre volt szükség. A kis kezek pedig elárulták, ki az aki „jó munkát végzett”, hiszen a festéktől szinte könyékig lila színűek lettek. Jónéhány tálca tojás kapott új ruhát ezen a délelőttön.

A hímes tojásoknak persze kiskosarakban a helyük. Színes kartonpapír, olló és ragasztó segítségével el is készültek a „fészkek”. A zöld fű sem maradt le, zöld krepp papír vé-

kony csíkokra vágva szimbolizálta a tavaszi rétet. Az apróságoknak, akiknek ez nehéz feladatnak bizonyult a szülők segítettek.

A lányok vendégül is látják locsolóikat. Az asztalokon a sütemények mellett szendvicsek is „sorakoznak”. Ezért a gyerekek a szendvicskészítés fortélyait is elsajátíthatták. Dolgozott a kés, és nemsokára megteltek a tálcák a finom falatokkal. S hogy jól sikerült, azt mi sem bizonyítja jobban, mint hogy percek alatt el is fogyott. Közben már főtt a tea, amit a szülők szolgáltak fel. Dél felé közeledve a kis csapat kellemesen elfáradt, ezért pihenésképpen egy kis agytorna következett. A bátor legénykéket locsolóversekkel szórakoztatták az ifjú hölgyeket. akinek még nem volt elég „költemény” a tarsolyában, az most tanulhatott néhányat. Minden versike jutalma egy piros tojás volt.

Elmondhatjuk, hogy ez a Játzóház is remekül sikerült; tartalmas, szórakoztató délelőttöt töltöttünk el a gyerekekkel. Ehhez hozzájárult a pedagógusok segítsége, melyet ezúton is köszönünk. Köszönet illeti a Pergamen papírboltot is, a papírok és a szendvicsalapanyagok biztosításáért.

Művelődési és Sport Bizottság

E G É S Z S É G Ü N K

Gyermekegészség

Az elhízásról

A fejlett világban évtizedről-évtizedre nő a népesség átlagos testsúlya. Többségünk állandó harcot vív a gyarapodó kilók ellen.

Az elhízás az energiaegyensúly zavara, amikor is az energiefelvétel meghaladja a felhasználás szükségletét.

Alapvető különbség van a kövérség és a túlsúlyosság között. A kövérség súlyosabb elhízást jelent, feltétlen testsúlycsökkentés javasolt. A túlsúly csak akkor szorul kezelésre, ha valamely más kór alakul ki miatta. A kettő közötti kritikus vonalat a testtömeg index vagy BMI (body mass index) kiszámításával tudjuk meghúzni. Ha a testmagasságunkat (méterben) megszorozzuk önmagával, és az eredménnyel elosztjuk a testsúlyunkat, megkapjuk a testtömeg indexet. Pl.: 35 kg-os 1,40 m magas gyermeknél:
 $1,4 \text{ m} \times 1,4 \text{ m} = 1,96 \text{ m}^2$
 $35 \text{ kg} : 1,96 \text{ m}^2 = 17,86 \text{ kg/m}^2$
 A 25 kg/m^2 alatt a testsúly normális,

25-30 túlsúlyos

30 fölött már elhízást jelez.

A családtagok elhízása és a családban felnövő gyermek elhízásának valószínűsége összefügg. Ennek egyik magyarázata lehet az öröklétség, amikor is a bevitt tápanyagok nagyfokú felhasználását örökli a gyermek: „még a levegőtől is hízik”. Másrészt az életmód, táplálkozási szokások családon belüli kialakításával alakul ki a gyermek kövérsége.

Ha az izgága vagy síró csecsemőt nyakló nélkül adott tápszerrel akarják elhallgattatni, könnyen rászokik arra, hogy az ételtől várja a vigasztalást mindenfajta hiányérzetére és bánatára. Ha az elhízás korán alakul ki, nagyobb a kockázata annak, hogy tartóssá válik. Hiba lehet a csecsemő táplálása terén a túlságosan koncentrált, magas kalóriatartalmú ételek túl korai bevezetése is, ez is korai elhízást eredményezhet.

Az elhízás bármelyik életkorban jelentkezhet, de leggyak-

rabban az első, az 5-6. évben és a serdülés táján kezdődhet. A túlsúlyos gyermekeket jelentős szociális és pszichológiai nehézségek terhelik. Kizárják a játékból, csúfolják, szégyenérzet alakul ki bennük, stb. Az ideális súly elérése és fenntartása nem csak esztétikai okból fontos, hanem azért is, mert csak ezzel lehet az elhízás számos szövődmenyét (pl.: cukorbetegség, érelmeszesedés, magasvérnyomás, szívbetegség) elkerülni.

A megelőzésben hasznos lehet, ha már kezdettől helyes irányba befolyásoljuk az étkezési szokásokat. Meg kell valósítani a rendszeres étkezést, később a gyermeket kell megtanítani arra, hogy csak akkor egyék, ha éhes.

Ha kiderül a kövérség, a család és a gyermek tevékeny részvétele nélkül rendkívül nehéz bármilyen tervet kidolgozni a testsúly csökkentésére és az elért eredmény megtartására. Gyermekkorban ellenjavallottak a felnőttkorban alkalmazott módszerek, pl.: gyógyszerek. Nem megfelelő a nagyon alacsony energia tartalmú diéta sem, mivel akadályozhatja a növekedést és a fejlődést a gyermekkor adott időszakában. Az étrendben legyen minél több salakanyag, rost. Könnyebb a gyermek együttműködését megnyerni, ha a főétkezések között is engedélyezünk kisebb ételmennyiségeket. Sok zöldséget, gyümölcsöt tartalmazzon az étrend. Vitaminbevitelre ügyeljünk. Csökkentsük az édesség, üdítő, kenyér mennyiségét. Serdülő lányoknál tapasztaltam, hogy képesek hosszantartóan koplalni, aztán bőrproblémákkal, hajhullással keresték fel orvosukat. Ez a módszer több ok miatt rossz:

- A szervezet észreveszi, hogy most már csak igen kevés energiához jut, ezért a bevitt tápanyagokat méginkább hasznosítja. „Tartalékon égetjük a tápanyagokat”

- Vashiány, nyomelemhiány és vitaminhiány alakul ki.

- Romlik az iskolai teljesítmény.

- Az immunrendszer meggyengül, fertőzőbetegségek kialakulása nő.

Jobb megoldást jelent, ha a növekedés szakaszában a testsúly megtartására törekszünk.

Nem kell látványos súlycsökkentést elérni később sem. Heti 1 kg fogyás megfelelő.

Minden sikeres fogyókúra alapfeltétele a korábbiaknál erőteljesebb és rendszeres testmozgás. Ez napi 30 percet tegyen ki legalább (lassú futás, gimnasztika). Ha valaki csak hetente egyszer szánja rá magát az erőltetett testedzésre, csak árt magának,

ugyanis így anyagcsere folyamatai nem módosulnak és nem képes fogyni.

Összefoglalva: a gyermekkori elhízás kezelésének sikeréhez az alábbi tényezőkre kell odafigyelni:

1. Diéta
2. Megfelelő testmozgás
3. A gyermek psychés támogatása
4. A család bevonása a kezelésbe (A dundi szülőknek sem árt ha változtatnak életmódjukon) Egyedül nem megy!

Dr. Bíró Adrienne
házi-gyermekorvos

Gyermek és fiatalkori nőgyógyászati szakrendelés

Tájékoztatjuk Szarvas Város és vonzáskörzete lakosságát, hogy GYERMEK és FIATALKORI NŐGYÓGYÁSZATI SZAKRENDELÉS indult 1999. február 15-től, időben elkülönítve a felnőtt rendeléstől.

Rendelési idő minden hétfőn 14.30-15.30 óráig.

A rendelés helye: EGYI Nőgyógyászati szakrendelő Szarvas, Vasút u. 46-48.

Telefon: 311-690/17

A rendelés vezetője: dr. Kozma György szakorvos

Rendelésünket az érintettek bizalommal felkereshetik beutaló nélkül is a biztosítási kártya birtokában.

Dr. Pásztor Gyula
orvos - igazgató

GYERMEK és FIATALKORI NŐGYÓGYÁSZATI SZŰRÉS

Milyen tünetek esetén ajánlatos a szakrendelést felkeresni?

- * folyás (vulvovaginitis)
- * alhasi fájdalom
- * rendszertelen vérzés (24 napnál gyakoribb, 35 napnál ritkább)
- * görcsös menses (dysmenorrhoea)
- * ha 15 éves korig nem jelentkezik a menarche (primer amenorrhoe)
- * másodlagos vérzéskimaradás (több, mint négy hónapig)
- * bő, elhúzódó vérzések
- * korcsoportjától fejlődésben jelentősen lemaradt
- * a pubertásnak egyetlen jele sem mutatkozik a követéses vizsgálatok során
- * emlő panasz
- * kóros elhízás (obesitá)
- * túlzott szőrnövekedés (hirsutizmus)
- * bőrelváltozások (acne)
- * szexuális inzultus
- * fogamzásgátlás (tanácsadás, gyógyszerfelírás, sürgősségi fogamzásgátlás)

APRÓ * APRÓ * APRÓ * APRÓ * APRÓ * APRÓ

BMX kerékpár eladó. Érdeklődni: Tessedi u. 32. szám alatt.

RÖMER Peggy gyermekülés eladó. Érdeklődni 16 óra után, tel.: 217-461

APRÓ * APRÓ * APRÓ * APRÓ * APRÓ * APRÓ

VÉDELMÉBEN

Anyajegyből is lehet rák?!

Sajnos igen, az egyik legrosszabb indulatú rák a melanoma veleszületett vagy később kialakult festékes (barna) anyajegyből is kiindulhat. Az utóbbi évtizedekben az ilyen rákban szenvedők száma egyre növekszik, melynek oka a sokszor hangoztatott környezeti ártalmak (káros napsugárzás, stb.), de a rákbetegség súlyosságáért, előrehaladottságáért gyakran maga az egyén is felelős.

A rohanó életmód, „a kis dolgokkal nem törődöm” szemlélet ill. bizonyos még ma is élő hiedelmek, mint például az, hogy „nem szabad kivágni az anyajegyet, mert elrákosodik” fiatal emberek ill. egészségesnek tűnő középkorúak hirtelen kialakuló súlyos betegségéhez, halálához is vezethet. Bármelyik anyajegyet ki lehet vágatni, sőt bizonyos anyajegyeket ki is kell, hogy megelőzzük a rákos átalakulást.

Egy megröszélt statisztikai adat: Magyarországon a 30 év alatti korosztály halált okozó rákjai között a második helyet foglalja el a melanoma!

Kezdeti stádiumban ez a rák is teljes mértékben (100%-ban) meggyógyítható!

Sajnos a melanomás betegek 2/3-a csak akkor fordul orvoshoz vagy kerül a megfelelő szakemberhez, amikor már hónapok, évek óta (!) megváltozott a veleszületett vagy később kialakult (kb. 30 éves korig) anyajegye: aszimmetri-

kussá vált, színe fekete lett, kiemelkedőbbé, dudorossá vált vagy kisebesedett és vérzik és már nem is hasonlít az eredeti anyajegyre, mert már rák! Egyes esetekben már áttétek is jelentkeznek! Ez a rákos átalakulás esetleg igen enyhe viszketéssel jár de egyáltalán nem fáj! Ez a második gyakori hiedelem, hogy „hiszen nem is fáj - miért lenne rosszindulatú?”. Sajnos csak akkor lépnek fel fájdalmak amikor már többszörös áttétek képződnek és súlyos rákbetegség alakul ki.

A harmadik gyakori hiedelem a veleszületett anyajegyekhez való túlzott ragaszkodás még akkor is amikor rákmegelőzés szempontjából fontos lenne kimetszésük. „Édesanyámnak v. édesapámnak is ugyanezen a helyen volt és semmi baja nem lett. Ezzel születtem, s ezzel is szeretnék meghalni.” Ilyen, és ehhez hasonló kijelentések hangzanak el vizsgálatkor amikor felmerül az anyajegy eltávolításának szükségessége. A veleszületett anyajegyekből pedig sokkal gyakoribb a rák képződés, mint a később kialakuló szabályos általában nem túl nagy egyenletes barna szín eloszlású anyajegyekből. Egészen 30 éves korig képződhetnek újabb anyajegyek bőrünkön és általában teljesen jóindulatúak. Vannak bizonyos egyének (van amikor egy családon belül többen is!) akiknek bőrén 15 éves kor után igen nagy számú különböző nagyságú furcsán aszimmetrikus ala-

kú és pettyezett vagy foltos világosbarna-sötétbarna anyajegyek képződnek. Ezek azok a személyek akik szintén hajlamosabbak az átlagosnál a melanomára, az anyajegy rákos elfajulására.

Sajnos a statisztikai adatok szerint még az ép (anyajegy nélküli!) bőrből is kialakulhat melanoma amelyet szintén a fekete szín, a rohamos növekedés, a szabálytalan alak és szél, esetleg erős kiemelkedés-dudorosság vagy kisebbedés is jellemez.

Meg kell még említenem az „időskori szemölcsöket” melyeket gyakran összetévesztenek anyajeggyel sőt néha melanomával is. Pedig teljesen jóindulatúak már 30 éves kor környékén jelentkezhetnek és később gyakran igen nagy számuk miatt problémát okozhatnak: viszketnek, leválnak, lehámlanak majd visszanoné. Hónaljban, nyakon kocsányos formában jelentkeznek - ezek gyakran begyulladnak, megduzzadnak és igen fájdalmasak is lehetnek.

Az anyajegyekkel és a melanomával foglalkozó bőrgyógyászok és onkológusok is arra hívják fel a figyelmet, hogy az anyajegy bármilyen megváltozását feltétlenül meg kell mutatni bőrgyógyásznak. Sajnos az anyajegyesegek egy része az előzőekben említett okok miatt nem törődik a kisebb változásokkal vagy pedig egyáltalán nem veszi észre; pl.: nem jól lát vagy nem lát-

ható helyen van a kis anyajegy melyen valamilyen változás történt, pl: deréktáj, a hát közepe, a fejtető, a nyakszirt stb. Véleményem szerint időnként bőrgyógyászati szakrendelőben történő anyajegyvizsgálatra lenne szükség melynek keretében a megfelelő gyakorlattal rendelkező bőrgyógyász speciális nagyítóval biztosan még korai, kezdeti stádiumban is lefedezheti a melanomát, a rákos elfajulást vagy pedig ha szerencsére nincs probléma akkor ha szükséges a dörzsölésnek kitett, vagy furcsa nyugtalan anyajegyeket rákmegelőzés szempontjából kivágnatni.

ÖSSZEFOGLALVA: kinek ajánlott az anyajegyvizsgálat?

- akinek veleszületett anyajegye van;
- akinek nagy számú, furcsa alakú, aszimmetrikus, változatosan foltos anyajegye van;
- akinek nem volt anyajegye és mégis valamilyen anyajegyhez hasonló, de kifejezetten fekete (!) és fokozatosan növekedést mutató folt jelenik meg bárhol a bőrén.

A Szarvasi Bőrgyógyászati szakrendelésen minden kedden 11-13 óráig anyajegyvizsgálatot tartunk. Természetesen mint a bőrgyógyászati szakrendelésre általában erre a vizsgálatra sem szükséges beutaló.

Dr. Gulyás Mária
bőrgyógyász szakorvos

Óvodai, bölcsődei beíratás

Ideje: május 3-8-ig

Helye:

Bölcsőde Szt. László u. 56.
Szt. Erzsébet úti Óvoda
Szt. László úti Óvoda

Szükséges okmányok:

- orvosi igazolás,
- születési anyakönyvi kivonat
- egyik szülő személyi igazolványa

Szeretettel várunk minden gyermeket és Szülőt!

Lancca Pálné óvodavezető

Szentendrési Híradó

ÖNKORMÁNYZATI HAVILAP

Kiadja:

Békésszentendrési Nagyközség Önkormányzata

Felelős kiadó: Sinka József

Szerkeszti: Szerkesztő Bizottság

Tagjai:

Horváth Sándorné, Benedek Erika, Fabó István,
Sinka Csaba

Felelős szerkesztő: Molnár Imre Zoltán

Készült:

SZARVASPRESS Bt. Telefon/fax: (66) 313-144/19

NYTSZ: 372/2/1995

SZÓZAT - HÍRADÓK

SZEREPELTÜNK

1999. februárjában felkértek minket, hogy március 15-én adjunk elő egy színdarabot. Megkaptuk szerepeinket, és ezután időnk nagy részét a próbákkal töltöttük.

Amikor már mindenki tudta a maga szövegét, elmentünk a Művelődési Házba, ahol kellékes és jelmezes próbákat is tartottunk. Néhány zökkenővel, kevés hibával, de jó hangulatban telt az idő. A színjátszókhoz az énekkar is csatlakozott, emelve előadásunk színvonalát.

Nagy izgalom közepette érkezett el a jeles nap.

A lányok népviseletbe öltöztek, a fiúk többsége huszárnak. Izgatottan kérdeztük, mennyi az idő! Egyre közelebb került az óra mutatója a kezdés pillanatához. A nézőtérre lassan megteltek a szék sorok. Az ünnepi szavaltat után, az igazgató helyettes néni konferált fel bennünket. Azt hiszem, ebben a pillanatban izgultunk a legjobban!

Néhány mondatos bevezetőm után a Himnusz hangjai esendültek fel, melyet versek követtek, felelevenítve az

henve mesélték el egymásnak a csatákban szerzett élményeiket. Buzdították egymást a hősiesség helytállásra, elszavalták

'48-as katonák

1848/49-es év eseményeit. Ezután a képzelet szárnyán visszarepültünk az időben, és máris egy honvédtáborban találtuk magunkat. A megfáradt katonák a táborút körül pi-

Petőfi Sándor forradalmi hangú versét, a Nemzeti dalt. Majd egy falusi családhoz érkezünk, akik a kisbíró szavára lelkesen ajánlották fel „értékeiket” a szabadságharc ügyé-

hez. Színdarabunk záró részében Gábor Áron és tüzeire lelkesítő szavait hallhattuk.

A meghajláshoz már mindenki mosolygó arccal érkezett a színpadra. Nagyon örültünk, hogy hiba nélkül sikerült előadni műsorunkat. A közönség lelkes tapsa volt a jutalmunk. Szereplésünk után Domokos László országgyűlési képviselő mondott ünnepi beszédet. Ezt követően egy másik, számunkra izgalmas eseményre került sor: a közönség és a szereplők fáklyás felvonulással érkeztek a Hősök terére. Ott a pártok és a szervezetek képviselői elhelyezték koszorúikat a szobornál. Ünnepségünk zárásaként a Szózat hangjai esendültek fel.

Nagyon izgalmas volt ez a szereplés. Remélem még lesz lehetőségem ilyen feladatokban részt venni. A jutalmunk sem maradt el: az önkormányzat Művelődési és Sport Bizottságának elnöke egy színházlátogatást ajánlott fel számunkra.

Területi

Vers- és Mesemondó Verseny

1999. március 24-én, szerdán rendezték meg Szarvason a területi vers- és mesemondó versenyt, melyen iskolánk hat alsós tanulója vett részt. Diákársaink három kategóriában mérték össze tudásukat.

Nagy örömünkre Szentendräs három második helyezést hozott el a 3-4. osztályosok kö-

zött Berényi Diána 3.b osztályos tanuló mese kategóriában érte el e szép helyezést, Lénárt Anikó - 4.b osztály - verses mese kategóriában, valamint Bohák Ádám 4.a osztályos vers kategóriában. Gratulálunk nekik és minden résztvevőnek!

firkÁSZOK

Zrínyi Ilona Matematikaverseny

Már nyolcadik éve kerül megrendezésre az országos Zrínyi Ilona Matematikaverseny. Idén február 26-án 14 órakor került megrendezésre a körzeti-megyei forduló, melyre iskolánkból 28 tanuló készült lelkesen. A megyében 10 helyszínen 93 iskola 2417 tanulója vett részt: 3. oszt: 460 fő 6. oszt: 381 fő 4. oszt: 482 fő 7. oszt: 342 fő 5. oszt: 437 fő 8. oszt: 315 fő A megyei eredményhirdetésre 1999. március 12-én 15 órakor került sor Sarkadon, ahol az egyéni verseny évfolyamonkénti első 15 helyezett tanulója vett át értékes könyv és logikai játék díjakat. Iskolánkból a harmadik osztályos tanuló tizen először szerepeltek ilyen nagylétszámot

felölölő országos megmérettetésen. Ha díjazott nem is került ki közülük, azért eredményük megnyugtatóan szép képet mutat. Kívánom nekik, hogy a következő években sikerüljön az eredménylétrán előbbre jutni. A nyolcadik osztályosok közül nyolc tanuló nevezett be, akik közül az iskolánk legjobb eredményét Korbely György 8.b érte el, III. helyezést ért el. Dicséretes a csapateredményük is az iskolák közötti versenyben kilencedik helyezést. A negyedik és ötödik osztályból csak 1-1 tanuló érzett bátorságot a részvételre. Az ötödik osztályos Korbely Zsolt is igen szépen szerepelt, 7. helyezést ért el. Hegedűs Lászlóné

**HIRDESSEN
LAPUNKBAN!**

Katedra

„Aki az emberiséget gyermekekben szereti, s az ő nevelkedéseknek és kíméltetésének áldozza magát, nagy ember az...”

Sailer Regensburgi püspök

Tisztelt Olvasó!

Nagyon nehezen ültem le a számítógémem elé, hogy az áprilisi számban megjelenő cikkem megírjam.

A tavaszi nagytakarítás mellett, gondolataim folyton a határon túlra kalandoztak el, aggódva a Kishegyesen élő, dolgozó kollégák, jó barátok miatt. Értük, akik látogatásainkkor tárt karokkal, igaz barátsággal, szeretettel fogadtak bennünket, mindent elkövetve annak érdekében, hogy a csoport minden tagja jól érezze magát. S valóban úgy érezhetjük, mintha otthonról haza érkezünk volna.

Szeptemberben még örömmel tapasztaltuk, hogy nehézségeik ellenére is bizakodóak a jövőt illetően.

Most pedig feszülten figyeljük a televízió híradásait, várva a megnyugtatóbb fejleményeket, valamint híreket a Vajdaságban élő magyarok helyzetéről. Egy ilyen válságos helyzetben, a saját problémáink szinte eltörpülnek amellet, ahol az életben maradás a cél.

Az e havi témaként a család és az iskola kapcsolatát jelöltem meg, amely nagyon fontos szerepet játszik az iskola oktató, nevelő munkájában. Ennek a kapcsolatnak a milyensége befolyásoló tényező lehet az egyes tanulók személyiségének alakulására, illetve tanulmányi előmenetelére.

Az eddigi jónak mondható kapcsolatot remélhetően még szorosabbá, hatékonyabbá fogja tenni az Iskolaszék, ha végre sikerül megalakítani. Beszéljünk elsőként az oktatás egy kis szeletéről. A pedagógus feladata, hogy felkeltve érdeklődésüket megszerettesse a tantárgyakat, és legjobb tudása

szerint sajátítsa el a tananyagot tanítványaival. Az ismeretanyag megértésének fokát nem a jobb képességű tanulókon kell lemérni, hiszen számukra nem okoz problémát a megértés. Inkább a gyengébbeket kell figyelembe venni, mert lehet, hogy egy ismételt magyarázat már eredményesebbnek bizonyul. Ki kell alakítani ezeknél a tanulóknál is azt az érzést, biztosságot, hogy bátran merjék jelezni, ha nem értettek meg valamit, s újabb magyarázatot kérnek. Ez minden évfolyamon érvényes, hisz a tanári magyarázatot nem tudja semmi pótolni. Ennek érdekében kell a hiányzások számát, a lehető legkevesebbre csökkenteni. A tanulás alapköve az olvasás. Sajnos általános, hogy a mostani gyerekek, fiatalok nem szeretnek olvasni. A kötelező olvasmányokon is kényszeresen ráják át magukat, pedig a regények olvasásakor szerzett élményeket, érzéseket nem tudja pótolni egyetlen jól elkészített film sem. (Pl.: Két Lotti, Légy jó mindhalálig, Egri csillagok, Kőszívű ember fiai stb.)

Már az alsó tagozaton, sőt az első két évfolyan tanulóinál is jelentkeznek ezek a problémák. A gyerekek megtanulnak olvasni ugyan, de a kifejező, hangsúlyos olvasást csak gyakorlással lehet fejleszteni. Erre viszont az órákon nincs lehetőség. Nap mint nap érkeznek gyerekek úgy az iskolába, hogy otthon táskájukból elő sem került az olvasókönyv. A nem megfelelő, vagy gyenge olvasási készség pedig kihatalmas tantárgyakra is, úgy a matematikára, mint a többire, amikor is egy rossz értelmezés, hibás megoldást eredményez.

Egy gyenge jegynek pedig senki sem örül. Sajnos „divattá vált” ilyenkor a tanítót, tanárt okolni. A katedrának két oldala van. Tökéletes ember nincs, mindenki tévedhet. Ha a pedagógus téved és erről több visszajelzést kap, le kell vonnia a konzekvenciát.

A szülők is lehetnének némely esetben belátóbbak, s gyermekük mentetése helyett, a feléjük irányuló segítő szándékot kellene elfogadniuk. Itt is fontos szerepet játszik az a bizalom, s a kétoldalú tisztelet amiről az előző cikkemben írtam, hiszen ennek hiánya több probléma forrása lehet. Egy esetlegesen apró nézeteltérés is naggyá nőheti ki magát, ha nem beszélnek meg az érintett felek. Jó volna, ha nem fordulna elő olyan eset, hogy a szülők a szülői értekezleteken nem a teremben, hanem azt követően, a folyosón vitatják meg problémáikat, félve az esetleges retorzióktól. Gyakor-

ló szülőként átéltem már ilyen helyzeteket, amikor mindenki arra várt, hogy a másik szülő vesse fel a problémát, de ezt nem vállalta fel senki.

Tanítóként mindig a nyílt véleménynyilvánításra kértem, biztattam a szülőket, s bízom benne, hogy az évek folyamán sikerült tetteimmel bebizonyítanom, ennek az útnak a járhatóságát.

Remélem nem illúzió arról álmodni, hogy a mostani pedagógusoknak is sikerül elérni azt a tiszteletet, amit elődeink megkaptak.

Idézet helyett most befejezősül, álljon itt egy vers, a közelgő ANYAK NAPJA tiszteletére:

Willcox: Anyák himnusza

Száll az ének szájról szájra, téged dicsér, jó anyánk!
Védted gyermek álmainkat, s te vigyázok most is ránk.
Ahogy évek évre múltak, mindig itt állsz támaszul,
s hogyha hozzánk jó az élet, szemed örömkönnyre hull.

Száll az ének szájról szájra, téged dicsér, ősz anyánk!
Szárba szökönt lelked álma, béke fénye hull ma ránk.
Zengjük együtt tiszta szívvel mind az élet himnuszát,
s legyen jó anyáké minden, amit ez a Föld csak ad.

Figyelmüket köszönve:

Tóth Zoltánné

Eszes Katalin Cinkedal

Gömbakácka, szőlőinda,
mind megannyi cinkeshinta.
Cinkeshintán jó kedvében
dalra kél egy kis madár:

Keltike, galagonya,
tá-tika-tika-tika,
pipitér, pipitér,
dercevirág, szellőrózsa,
madárberkenye, szamóca,
fut a tél, fut a tél!

Messze szállt a cinkenóta,
erdő-mező meghallotta.
Meghallotta, megtanulta,
madárkórus zengi már:

Keltike, galagonya,
tá-tika-tika-tika,
varjúháj, varjúháj,
dercevirág, szellőrózsa,
madárberkenye, szamóca,
jön a nyár, jön a nyár!

Üdvözlét Csongrádról!

Egyszer írj valami közelebbi helyről is! - S mivel az Olvasó szava szent, íme Csongrád, a 60 km-re lévő város!

Félévszázados platánsor, a főúton, gesztenyefák, fenyők, parkok, terek sok virággal, lágy ívben kanyarodó füves Tisza-part, náddal szegett Kis-tisza. Ez Csongrád!

Modern városközpont, görbe utcák, fehérfalú, nádtetős házak, 14 féle téglá egy ház utcai homlokzatán, muskátlis ablakok. Ez Csongrád! Aranyló homokföveny, kemping öszfűzessel, Körös-torkolat zöldes vízzel, kötyögő pontonhíd. Ez Csongrád!

A megye névadó városa, az élő és a holt Tisza partjaira „könyököl” a Körös mai torkolatáig. Ez a hely, mint fontos átkelő pont az újkőkör óta lakott. Valaha talán szigeten volt a régi település, a Tisza kanyarulatában feküdt, de még évszázadokkal később is védte a folyó hurok-ölese nádasai-val, moesaraival. Honfoglaló őseink is ezért újították meg földvárát, amit az itt talált szláv lakosság nyelvén „Cser-nigrádnak” fekete várnak, neveztek. Az államalapítás folyamatában ezért a királyi vármegye központja és névadója.

A tatárjárás után a király a vármegye központját Szegedre helyezte. Napjainkra megmaradt a város földszintes házaival, mint mezőváros, aztán az alföldi városokra jellemző korszerű városközpont (gimnázium, nagytemplom, múzeum, szálloda, Kossuth-emlékek, park) és a harmadik rész a Halászfalu, az Alföld egyetlen településméretű műemléki együttese. A város legfőbb építészeti, műemléki-leg védett ékessége a népi

Belváros, ahova a Tisza-hurkot összekötő, ma már csak nyomaiban látható „Kerekárok” felett jutunk. Középkori hangulatot árasztó utcaképe fennmaradását annak köszönheti, hogy a közigazgatási központ múlt századi áthelyezése után szinte érintetlenül megmaradt. A zeg-zugos, tekervényes úthálózat egy XVIII.

szöveget, melyet ezzel a jelkulccsal fejthet meg. Személyes élményként hadd említsem meg, hogy régi fraktok rendezése közben nagy örömmel „fordítottam le” a 60 évvel ezelőtt küldött képeslapot, mely Hollókő várát ábrázolja. A feladó Faragó Kálmán tanító úr, a címzett az én atyai nagyapám volt. (Idősebb Olva-

lót Felsőszemeréden láttam (Ipolság fölött található). Bevallom őszintén, hogy ezt csak silabizáltam, de szinte „kapásból” leolvastam a Hargita megyei Énlaka unitárius templomának egyik kazettájáról az „Egy az Isten” feliratot 1668-ból. (Az igazság az, hogy könnyű dolgom volt, hiszen ezt minden unitárius templomban lehet olvasni, még az épületen kívül is találkozunk vele.)

Messzire kalandoztunk, térjünk vissza a mába, Csongrádra!

A város központjában hangulatos parkban pihenhetünk meg, itt akár meg is írhatjuk a képeslapjainkat, melyeket az országban egyedül álló közeli Kubikos Múzeumban vásároltunk. Ez azok emlékét idézi, akiket a szegénység messze sodort a családjuktól, kiknek kezemunkája nélkül nem jött volna létre a „vértelen honfoglalás”, ami nem más, mint a folyók szabályozása, közelebről fél évszázad verejtékével megépített 717 új folyómeder, 1716 km hosszúságban, 6300 km hosszú töltés, 17000 km vasútvonal, 58000 km-nyi úthossz.

Csongrád a vizek városa is. A központban lévő Termálfürdő különösen a mozgásszervi betegségekben szenvedőket várja szívesen. A Tisza-parti strand fővenye vetekszik sok tenger homokjával.

A Halászcserda Holt-Tisza fölé nyúló teraszáról búcsúzhathatunk e kedves várostól, elbeszélgethetünk egy üdítő mellett vagy éppen a csongrádi halászlévet is megköstölhetjük.

Üdvözléttel:

Bödi Mária

SZÉKELY-MAGYAR ROVÁSÍRÁS

MAGYAR ADORJÁN ÁLTAL

SZÉKELY-MAGYAR
ROVÁSÍRÁS
TARSÓLYLEMEZ

TÜRKEVEI
TARSÓLYLEMEZ

századi halászfalu szerkezetét őrzi. Épen maradt utcások, szépen felújított nádtetős házak, sajátos utcanévek segítenek a hangulat felidezésében (Öregvár, Ék, Nyíl, Gyökér). Szervátiusz Tibor: Életfa c. kompozícióján rovásírással olvashatjuk a „Tavaszi szél” kezdetű népdalunkat. Kép helyett most a rovásírás betűit adom közre. Ha valaki elmegy Pusztaszerre ott is lát olyan

sóimnak talán ismerősek az előbb említett személyek.) A jeleket könnyen meg lehet tanulni, jobbról balra kell olvasni, ahogy a nyíl mutatja. Ez egy kultúrtörténeti értékünk, a századelőn még a Székelyföld gimnáziumaiban tanították. A szépséges nagy-szentmiklósi aranykincsen is láthatunk rovásfeliratot. Jómagam a legrégebbit Mátyás király korából, 1482-ből va-

SPORT

Kajak-kenu

Szitó Ákos Olaszországban

Előző számunkban már beszámoltam arról, hogy Sitó Ákos március elején két hétig Olaszországban volt tengerparti edzőtáborban. Erről beszélgettem Ákossal.

- Itthon még hó volt, a Körös jege sem olvadt még ki, amikor elindultál Olaszországba. A hosszú utazás után milyen volt ott az időjárás?

- Kinttartózkodásom ideje alatt kellemes, 20-25 fok körüli volt a hőmérséklet, a tenger vize viszont kissé hideg volt még. Ami nagyon szokatlan volt, az a sós tengervíz. Edzések után mindennütt tiszta só volt, a hajó, lapát, trikó, de még a hajunk is.

- Kérlek beszélj a helyszínről, milyenek voltak az edzéslehetőségek, szállás, étkezés. Hogyan teltek a napjaid?

- Rómától délre, kb. 80 km-re az Adriai-tenger partján Sabandauban voltunk. Ez egy kis város a tengerparton. A szállásunk benne volt a városban. Én a szolnokiakkal utaztam, akik már több éve ide járnak és bérelnek az apartmanokat, faházakat, ahol laktunk. Magyarországról vittünk rengeteg élelmiszert, konzervet, így az ételmezést önállóan megoldottuk. Szerintem nagyon jó volt. Itt voltak a szegeziek is és mások is. A szűk ifjúsági válogatott keret tagjai nem itt laktak, ők közvetlenül a tengerparton voltak elszállásolva, ahol az edzéseket tartottuk. Ez egy zárt tengeröböl, gátakkal körülvéve, nagyon szép hely, edzésre ideális. Általában napi 2, néha 3 edzés is

volt. A vízi edzések mellett futottunk, erősítettünk. Együtt edzettünk az ifi keret tagjaival, csoportokra osztva.

Ákos a jobb oldalon

- Az edzések mellett mit láttál Olaszországból, hogyan töltöttétek el a szabadidőtöket?

- Már utazás közben is sok szép tájat láttam, de akkor csak pihenésre álltunk meg időnként. Rómát nem láttam, csak az autópályán, mellette mentünk el. Sabandau környékén, a tengerparton, a városban sokat járkáltunk és volt egy emlékezetes hegyi túránk is. Olyan magas, veszélyes, szakadékos helyen jártunk, hogy megmondom őszintén félttem, de a látvány kárpótolt mindent.

A legnagyobb élményem azonban a nápolyi kirándulás volt. Voltunk a Vezuv tetején, amennyire lehetett közel a kráterhez. Megnéztük Pompeit, az elpusztult várost. Nagyon

érdekes, izgalmas látvány volt. Nápoly egy hatalmas város, tele sok-sok látnivalóval. A tengerpart, a híres nápolyi öböl, a

a szezon versenyjeinek. Milyen célokat tűztél ki magad elé ebben az évben?

- Szeretnék minél jobban szerepelni a versenyeken. A békécsi Végh Gáborral párosban indulunk a válogatókon és ha ott eredményeket értünk el, akkor indulhatunk a pozsonyi nemzetközi versenyen, ahol négyesben is jó lenne indulni. Én persze egyénesben szeretek a legjobban versenyezni. Júliusban lesz az ifjúsági VB Zágrábban. Ha oda sikerülne kijutni, akkor igazán elégedett lehetnék.

- Sok sikert kívánunk neked és a szakosztály nevében ígérem, hogy igyekezünk ebben támogatni.

- Szeretném megköszönni a szakosztálynak, a szüleimnek a támogatást és igyekszem majd eredményeimmel meghálálni ezt a bizalmat.

Fabó István

hajókikötő nagy élmény volt számomra.

- Az idén az olaszországi edzőtábornak köszönhetően kedvezőbb előjelekkel vághatsz neki

Kézilabda

Női kézilabdázóink március 27-én kezdték meg a megyei I. o bajnokság tavaszi mérkőzéseit.

Eredmények:

Felnőttek

Magyarbánhegyes - Békésszentandrási 12:13 (8:6)

Hunyadi: Németh A., Szucsáné, Patkó H., Tóth E., Kozák Gy., Csík M., Kiss A., Árgyelánné, Benedek E., Szucsán N.

Apáti N. F.: „Mintha nem találták volna a helyüket a lányok a pályán.”

Békésszentandrási - Füzesgyarmati 19:19 (10:8)

Apáti N. F.: „Lelkes játék, de a szerencse nem sietett segítségükre.”

Ifjúsági

Békésszentandrási - Füzesgyarmati 6:29

Apáti N. F.: „Véleményt nem mondok.”

Sarkad - Békésszentandrási 17:13

Apáti N. F.: „Javulóban van a lányok játéka.”

Minden sportkedvelőt várunk, hogy jöjjön szurkolni. Következő mérkőzés: április 18-án de. 10 órakor az iskolai kézilabdapályán.

B.E.

Fejezetek Békésszentandrás sporttörténetéből - E G Y K O R S Z A K

Az 1984-85-ös bajnoki szezon felkészülése nem volt azonos az előző évek nyári alapozásával. A Békésszentandrás Hunyadi sikeresen szerepelt a Magyar Népköztársasági Kupa megyei selejtezőin, amely minden hétvégére „hozott” egy találkozót. Így lényegesen több mérkőzést kellett játszani a felkészülési időszakban.

A csapat továbbra is Farkas Alajos edző irányításával készül a bajnoki sorozatra, illetve a kupamérkőzésekre.

A keret a következő:

Csík I. Pál, Hévízi Róbert, Petrás Endre kapusok, Paraszt János, Medveczki István, Fazekas András, Csík II. Imre, Szín János, Koppányi Gábor, Hamza Imre, Virág I. Imre, Tasi László, Virág II. Sándor, Kiss Mihály, Bódi László, Vasadi László, Szirony Pál, Poljak Mihály, Urbán Dénes.

Mivel a megyében a „fiatalkorú” szabály még mindig megvan, ezért említést érdemelnek ezen játékosok is: Virág III. István, Egri Zoltán, Szalai Gábor, Csernus Ferenc.

A csapat célkitűzése hasonló az előző évekkel, stabil hely a középmezőnyben és az 50%-os teljesítmény elérése.

A bajnoki szezon kezdete augusztus 19.

Eredmények:

1. forduló

B. Hunyadi - Mezőhegyes 0:1 (0:1)

Hunyadi: Csík I. - Paraszt (Medveczki), Fazekas, Csík II., Szín - Hamza, Virág I., Tasi - Szalai (Bódi), Kiss, Virág II., Katona Antalra való emlékezés kezdődött a találkozó, melyet Csík II. öngólja döntött el. A hazaiak átlagon aluli teljesítményt nyújtottak.

2. forduló

Kondoros - B. Hunyadi 3:1 (2:0)

Hunyadi: Csík I. - Paraszt, Fazekas, Csík II., Koppányi - Hamza (Vasadi), Tasi, Virág I. (Bódi) - Szalai, Kiss, Virág II. Közepes színvonalú mérkőzésen az első féldőben a hazai, míg a második féldőben a vendégcsapat nyújtott jobb teljesítményt.

Gól: Bódi

Jók: Fazekas, Koppányi, Vasadi, Kiss.

3. forduló

B. Hunyadi - Sarkad 3:2 (1:1)
Hunyadi: Csík I. - Paraszt (Medveczki), Hamza, Csík II., Koppányi - Virág III. (Urbán), Virág I., Tasi - Kiss, Virág II., Bódi.

Kemény küzdelmes mérkőzésen megérdemelten nyertek a hazaiak.

Gól: Tasi, Kiss, Virág II.

Jók: Tasi, Kiss, Bódi

4. forduló

Gádos - B. Hunyadi 2:1 (1:1)
Hunyadi: Hévízi - Koppányi, Fazekas, Csík II., Urbán (Medveczki) - Hamza, Tasi, Virág I. (Bódi), - Virág III., Kiss, Virág II.

Színvonalas, jó iramú mérkőzésen hazai fölény jellemezte a mérkőzést. Helyzetei alapján nagyobb arányban is nyerhetett volna a hazai gárda.

Gól: Virág II.

Jók: Virág II., Kiss, Fazekas

5. forduló

B. Hunyadi - Füzesgyarmat 3:2 (1:1)

Hunyadi: Hévízi - Paraszt, Fazekas, Medveczki, Virág III. (Urbán) - Vasadi (Csík II.), Hamza, Virág I. - Virág II., Kiss, Bódi.

A vendégek szívós ellenállása ellen a hazaiak harcias játék-felfogásukkal megérdemelten tartották otthon a két pontot.

Gól: Hamza 2 (egyét 11-esből), Virág II.

Jók: Hamza, Virág II., Csík II.

A felemásra sikeredett bajnoki rajt után a 10. helyen állunk négy ponttal.

6. forduló

Gyomaendrőd - B. Hunyadi 2:3 (2:0)

7. forduló

B. Hunyadi - Medgyesbodzás 2:2 (0:1)

Hunyadi: Csík I. - Paraszt, Fazekas (Bódi), Medveczki, Virág III. (Koppányi) - Hamza, Csík II., Tasi - Virág I., Kiss, Virág II. Ideges hangulatú mérkőzésen a vendégek 2:0-ra elhúztak, a hazaiak az utolsó negyedórán egyenlítettek.

Kiállítva: Virág II. reklamálásért

Gól: Hamza 2

Jók: Hamza, Tasi, Bódi

8. forduló

H. Szalvai SE - B. Hunyadi 1:2 (1:1)

Hunyadi: Hévízi - Paraszt, Fazekas, Medveczki, Koppányi - Hamza, Csík II., Virág I. - Bódi, Kiss, Virág II.

A csúszós talajhoz jobban alkalmazkodó vendégek bátor támadó játékkal rukkoltak ki. A szoros eredmény nem fejezi ki híven a két csapat közötti tudáskülönbséget.

Gól: Csík II., Virág I.

Jók: Hamza, Virág I., Virág II.

9. forduló

B. Hunyadi - Medgyesegyháza 2:2 (1:0)

Hunyadi: Csík I. - Paraszt, Fazekas, Medveczki, Virág III. (Koppányi) - Csík II. (Virág I.) Hamza, Tasi - Bódi, Kiss, Virág II.

Változatos, iramos mérkőzésen a hazaiak nem használták ki a győzelem lehetőségeit a jó képességű vendégek ellen.

Gól: Virág II., Bálint (öngól)

Jók: Virág II., Tasi, Paraszt

10. forduló

Szeghalom - B. Hunyadi 3:1 (2:0)

Hunyadi: Hévízi - Paraszt, Fazekas, Medveczki, Koppányi - Hamza, Tasi, Virág I. (Urbán) - Egri (Bódi), Kiss, Virág II.

Az időnként színvonalas mérkőzésen a hazaiak a kapu előtt határozottabbak voltak.

Gól: Virág II.

Jók: Paraszt, Tasi, Virág II.

Továbbra is a középmezőnyben foglalunk helyet. A 10. helyen állunk tíz ponttal.

11. forduló

B. Hunyadi - Újkígyós 1:3 (1:1)

Hunyadi: Hévízi - Paraszt, Fazekas, Medveczki (Szirony), Egri (Koppányi - Urbán, Hamza, Virág I. - Tasi, Kiss, Virág II.

Alacsony színvonalú mérkőzésen a vendégek helyzeteiket kihasználták és értékes győzelmet arattak.

Gól: Hamza

12. forduló

HÖR Dózsa SE - B. Hunyadi 4:1 (1:0)

Hunyadi: Hévízi - Paraszt, Fazekas, Csík II., Medveczki - Hamza, Urbán, Tasi (Poljak) - Virág I., Kiss, Virág II. (Vasadi).

A közepes színvonalú és iramú mérkőzésen az eredmény alakulásában döntő érdemeket szerzett a vendégek kitűnően védő kapusa és a mesterhármast elérő Lipováczi.

Gól: Hamza (11-esből)

Jók: Hévízi, Hamza, Csík II.

Az őszi szezon hajrája előtt a 11. helyen állunk, három pont-

ra a 6. Medgyesbodzásától és három ponttal a 15. Füzesgyarmat előtt.

13. forduló

B. Hunyadi - Csorvás 4:2 (1:0)
Hunyadi: Petrás - Paraszt, Csík II., Medveczki, Koppányi - Poljak (Szirony), Hamza, Tasi - Vasadi, Kiss, Bódi.

A küzdelmes mérkőzésen a tartalékos hazaiak megérdemelten nyertek.

Kiállítva: Paraszt durvaságért

Gól: Bódi 2, Csík II., Kaszai (öngól)

Jók: Csík II., Koppányi, Bódi

14. forduló

Kétegyháza - B. Hunyadi 4:0 (1:0)

Hunyadi: Petrás - Vasadi, Csík II., Medveczki, Koppányi - Tasi, Szirony (Poljak), Virág I. - Bódi, Kiss, Virág II.

A második féldőben játszottak igazán jól a hazaiak. Ekkor kiváló csapatteljesítményt nyújtva 20 perc alatt eldöntötték a mérkőzés sorsát.

Jók: Bódi, Virág II.

15. forduló

B. Hunyadi - Mezőberény 0:0

Hunyadi: Petrás (Csík I.) - Paraszt, Csík II., Medveczki, Koppányi - Hamza, Tasi (Poljak), Virág I. - Bódi, Kiss, Virág II.

Gólszegénység jellemezte a találkozót. Izgalmat az okozott, hogy fél órával később kezdődött a játék, mivel a játékvezető nem érkezett meg időben.

Az őszi szezont a 11. helyen zárta a Hunyadi 13 ponttal.

Megállapítható, hogy több van a csapatban, mint amit a bajnokságban nyújtott, hiszen az MNK-ban remek teljesítményt nyújtva az országos táblára, a legjobb 64 közé jutott. Január közepén heti négy edzéssel és edzőmérkőzésekkel kezdődött meg a felkészülés a tavaszi szezonra. A hagyományokhoz híven ebben az évben is megrendezésre került a Hunyadi Kupa, immár negyedik alkalommal.

A Hunyadi Kupa eredményei:

B. Hunyadi I. - Szarvas 2:0

B. Hunyadi II. - Kunszentmárton 5:1

B. Hunyadi I. - Kunszentmárton 4:2

Szarvas - B. Hunyadi II. 7:0

B. Hunyadi I. - B. Hunyadi II. 1:0

Szarvas - Kunszentmárton 4:0

újabb sorozat - XIII. fejezet

V É G E T É R T

A Kondoros visszalépése miatt a Hunyadi két csapatot indított.

1. B. Hunyadi I. 6 pont
2. Szarvas 4 pont
3. B. Hunyadi II. 2 pont
4. Kunszentmárton 0 pont

A rendező gárdának először sikerült megnyerni a Hunyadi Kupát! A jól sikerült felkészülés után márciusban kezdődött a tavaszi szezon. Változás a csapat háza táján, hogy Bencsik Gábor és Hamza II. Zoltán leszerelt, Horváth János újra kezdte a játékot, Gonda József pedig visszatért. Fazekas András visszavonult és Hévízi Róbert bevonult katonának.

16. forduló

Mezőberény - B. Hunyadi 1:0 (1:0)
Hunyadi: Csík I. - Paraszt, Csík II., Hamza I., Koppányi - Tasi, Poljak (Horváth), Virág I. - Bencsik (Bódi), Kiss, Virág II.

Küzdelmes jó mérkőzésen, megérdemelt hazai győzelem.
Jók: Csík I., Csík II., Virág I.

17. forduló

B. Hunyadi - Kétegyháza 5:0 (2:0)

Hunyadi: Csík I. - Paraszt, Csík II., Hamza I., Koppányi - Egri (Poljak), Virág I., Tasi - Horváth (Gonda), Kiss, Virág II.

Jó iramú és színvonalas mérkőzésen a vendégek nehezen tudták elviselni az ilyen különbségű vereséget.

Gól: Hamza I. 2 (egy 11-esből), Egri, Tasi, Kiss

Jók: Egri, Hamza

18. forduló

Csorvás - B. Hunyadi 2:0 (1:0)
Hunyadi: Csík I. - Paraszt, Csík II., Hamza I., Koppányi - Hamza II., Tasi, Virág I. - Gonda, Kiss, Virág II.

Jó talajú pályán megérdemelt hazai siker született, amit a vendégek nehezen tudtak elviselni.

Csík II. öngólt vétett.

Jók: Csík I., Tasi

19. forduló

B. Hunyadi - HÖR Dózsa SE 0:1 (0:0)

Hunyadi: Csík I. - Poljak, Hamza I., Paraszt, Koppányi - Szirony, Tasi, Virág I. - Gonda, Kiss, Virág II. (Hamza II.)

A hajrában nagy védelmi hibából esett a gól, de ettől függetlenül a vendégek rászolgáltak a győzelemre.

Jók: Hamza I., Koppányi, Virág I.

20. forduló

Újkígyós - B. Hunyadi 1:1 (0:1)
Hunyadi: Csík I. - Paraszt, Csík II., Hamza I., Koppányi - Szirony, Tasi, Egri - Virág I., Kiss (Virág II.), Gonda

Az első félidőben a vendégek, a másodikban a hazaiak álltak közelebb a győzelemhez.

Gól: Hamza

Jók: Csík II., Tasi

A mezőny második felében foglalunk helyet, 16 ponttal a 11. helyen állunk. Három ponttal előzzük meg a 15. Sarkad együttesét és négy pontra vagyunk a 7. Gádorostól.

21. forduló

B. Hunyadi - Szeghalom 1:0 (1:0)
Hunyadi: Csík I. - Paraszt, Csík II., Hamza I., Koppányi - Egri, Tasi, Virág I. - Horváth, Kiss, Gonda

Közepes színvonalú mérkőzésen egyenlő erők küzdöttek. Egy kapu előtti kavarodásból a felső lécről visszapattanó labdát Horváth fejével juttatta a vendégek kapujába.

Jók: Hamza, Csík II., Koppányi

22. forduló

Medgyesegyháza - B. Hunyadi 4:2 (1:2)

Hunyadi: Petrás - Paraszt, Csík II., Koppányi, Egri - Hamza I., Tasi, Horváth - Kiss, Virág II., Gonda

Közepes iramú és színvonalú mérkőzésen csak az utolsó 30 percben tudott a Medgyes felülkerekedni a szívósan védekező Hunyadi ellen.

Gól: Paraszt, Hamza I.

Jók: Kiss, Gonda, Hamza I.

23. forduló

B. Hunyadi - H. Szalvai SE 1:1 (0:1)

Hunyadi: Petrás - Paraszt, Csík II., Hamza I., Koppányi - Egri (Hamza II.), Virág I., Tasi - Horváth, Kiss, Gonda

A hazaiak fölényben játszottak, három kapufát löttek. A vendégek szívósan védekeztek, s a szerencsével sem álltak hadilábon.

Gól: Hamza I. (11-esből)

Jók: Kiss, Tasi, Hamza I.

24. forduló

Medgyesbodzás - B. Hunyadi 3:3

25. forduló

B. Hunyadi - Gyomaendrőd 1:1 (1:1)

Hunyadi: Csík I. - Hamza II., Csík II., Hamza I., Koppányi - Egri (Virág III.), Virág I., Tasi - Horváth, Kiss, Gonda (Szirony)

Változatos, közepes iramú mérkőzésen két vitatható 11-esből született meg a végeredmény, amely igazságos.

Gól: Hamza I.

Jók: Csík I., Csík II., Koppányi
A véghajrá előtt a kilencedik helyen együttesünk 21 ponttal. Mondhatni, hogy a tabella „kettészakadt”, ugyanis az előttünk álló nyolcadik Szeghalomnak 26 pontja van.

26. forduló

Füzesgyarmat - B. Hunyadi 0:1 (0:0)

Hunyadi: Csík I. - Hamza II., Csík II., Tasi, Virág III. - Gonda, Foltán, Virág I. - Horváth, Virág II., Bódi (Petrás)

A mély talajú pályán a hazaiak közelebb álltak a győzelemhez, de egy védelmi hiba miatt mégis a vendégeké lett a két pont.

Kiállítva: Csík I. a játékvezető megsértéséért. Gól: Foltán Jók: Virág III., Foltán, Virág I., Bódi

27. forduló

B. Hunyadi - Gádoros 0:1 (0:1)

Hunyadi: Petrás - Hamza II., Csík II., Hamza I., Horváth - Gonda, Virág I., Tasi - Virág II., Kiss, Bódi (Koppányi)

A hazaiak a mérkőzés több mint kétharmadát végigtámadták, de jobbnál jobb helyzeteket hagytak ki.

A hazaiak közül senkit sem lehet kiemelni.

Az 1984/85-ös megyei I.o labdarúgó bajnokság végeredménye

1. HÖR Dózsa	30	22	2	6	64-30	46 pont
2. Medgyesegyháza	30	20	6	4	79-35	46 pont
3. Gyomaendrőd	30	14	10	6	46-32	38 pont
4. Mezőhegyes	30	14	9	7	53-33	37 pont
5. Mezőberény	30	13	8	9	44-34	34 pont
6. Gádoros	30	13	8	9	48-39	34 pont
7. Kétegyháza	30	12	7	11	40-36	31 pont
8. Szeghalom	30	11	8	11	48-49	30 pont
9. Kondoros	30	9	9	12	34-47	27 pont
10. Füzesgyarmat	30	11	5	14	37-46	27 pont
11. B. Hunyadi	30	8	9	13	42-53	25 pont
12. Medgyesbodzás	30	7	10	13	47-66	24 pont
13. Csorvás	30	7	8	15	37-58	22 pont
14. Sarkad	30	7	7	16	48-66	21 pont
15. H. Szalvai SE	30	6	9	15	39-61	21 pont
16. Újkígyós	30	4	9	17	36-57	17 pont

Az azonos pontúak rangsorolásában az egymás elleni eredmények döntöttek.

A Hunyadinak az eredeti célkitűzéseket nem sikerült teljesíteni, azoktól elmaradt. Annak ellenére, hogy folyamatosan a mezőny második felében ta-

28. forduló

Sarkad - B. Hunyadi 3:1 (1:1)
Hunyadi: Csík I. - Horváth, Csík II., Virág III., Koppányi - Virág I., Gonda, Tasi - Csernus, Virág II. (Hamza II.), Bódi

A lelkesen és jól játszó hazaiak biztosan nyertek.

Gól: Virág I.

Jók: Virág I., Csík I., Gonda

29. forduló

B. Hunyadi - Kondoros 1:1 (1:0)
Hunyadi: Csík I. - Horváth, Csík II., Hamza I., Koppányi - Virág III. (Egri, Csernus), Virág I., Tasi - Virág II. (Bódi), Kiss, Gonda.

Közepes színvonalú, változatos mérkőzést vívott a két csapat. A játék összképe alapján a döntetlen igazságos.

Gól: Hamza I.

Jók: Koppányi, Hamza I., Virág I.

30. forduló

Mezőhegyes - B. Hunyadi 1:1 (1:1)

Hunyadi: Csík I. - Horváth, Koppányi, Tasi, Virág III. - Csernus, Hamza I., Virág I. - Kiss, Virág II., Gonda

A kezdés előtt gyászszünetet tartottak. Bódi Lászlónak a Békésszentandrási Hunyadi SE volt elnökének elhunytja miatt. A zárófordulóban a hazaiak széteső játéka csak egy pont megszerzéséhez volt elegendő, a lelkesen küzdő vendégekkel szembe.

nyázott, kiesési gondok nem voltak.
Köszönöm figyelmüket. Továbbra is várom azon dokumentumokat, melyek segítséget nyújtanak.

Hévízi Róbert

SPORT

LABDARÚGÁS

Bajnoki eredmények

A 16. forduló

Gádoros - Békésszentandrás 3:1 (2:1)

Gádoros 200 néző, vezette: Rózsa.

Hunyadi: Petrás I. - Bencsik T., Banász, Boros (Farkas R.), Szabó J., Kiss Cs., Prjevára (Fekete), Székely, Bedővári, Juhász, Domján (Mrena)

Góllövő: Juhász.

Egymás után 3 alkalommal találkozott egymással Gádoros és Békésszentandrás csapata, ezúttal immár a bajnoki pontokért. Küzdelmes, sportszerű mérkőzést vívott egymással a két csapat. A Hunyadi küzdelmi tudásból jelesre vizsgázott, de a hazaiak mezőnyfölényüket gólokra tudták váltani és így biztosan győztek.

Varga László: „A helyzeteit jobban kihasználó csapat megérdemelten nyert.”

Jók: Petrás I., Kiss Cs., Bedővári

Ifjúsági mérkőzésen

Gádoros - Békésszentandrás 0:2

17. forduló

Békésszentandrás - Medgyesbodzás 0:1 (0:0)

Békésszentandrás 200 néző, vezette: Zsurka

Hunyadi: Petrás I. - Kis (Boros), Banász, Szabó J., Domján, Bencsik T., Farkas R., Bedővári, Fekete (Mrena), Székely, Juhász

A vendégek vezettek több támadást, de a Hunyadi remekül megszervezte a védelmét és már a középpályán igyekeztek megszüntetni a vendégek támadásait.

Végül a mérkőzés vége felé egy vitatható góllal nyert a Medgyesbodzás.

Varga László: „Döntetlen érdemeltünk volna. Véleményem szerint egy lesgóllal nyertek a vendégek.”

Jók: Az egész hazai csapat dicséretet érdemel játékáért.

Ifjúsági mérkőzés

Békésszentandrás - Medgyesbodzás 2:2

18. forduló

Körösladány - Békésszentandrás 1:0 (1:0)

Körösladány 350 néző, vezette: Dajka

Hunyadi: Petrás I. - Kis, Bencsik, Boros, Domján, Mrena, Bedővári, Juhász, fekete, Ambrus a., Ambrus Z. (Bagi). Kiállítva: Kis.

Jó iramú küzdelmes mérkőzésen a fiatalokból álló Hunyadi jól helytállt a listavezető otthonában. Varga László: „A nyolc kezdő-játékos hiányát úgy érzem a fiatalok lelkesedéssel pótolták. Gratulálok a csapatomnak és az ellenfélnek is. Jó játékvezetés.”

Jók: Petrás (a mezőny legjobbja), Bencsik, Boros, Bedővári

Ifjúsági mérkőzés

Körösladány - Békésszentandrás 2:2

19. forduló

Békésszentandrás - Sarkad 0:0

Békésszentandrás 300 néző, vezette: Kohavecz

Hunyadi: Petrás I., Mrena, Bencsik T., Szabó J., Boros, Prjevára (Harangozó), Farkas, Bedővári, Fekete (Ambrus Z.), Juhász, Ambrus A.

A vendégek sokkal több támadást vezettek, de a hazaiak Petrás vezérletével hátrították a támadásokat. Petrás Ernő nagyszerű teljesítményét a 11-es hátrításával tette még emlékezetesebbé.

Varga László: „A küzdeni tudásért kiemelném az egész csapat teljesítményét. A mezőny legjobbjának Petrásnak külön is gratulálok. Jó játékvezetés.”

Jók: Petrás (a mezőny legjobbja), de az egész csapat dicséretet érdemel.

Ifjúsági mérkőzés

Békésszentandrás - Sarkad 1:3

A tabella állása 19. forduló után 13. Békésszentandrás 19 4 6 9 28-34 18 pont

Hétközben játszották le a Magyar-Kupa megyei selejtezőjének első fordulóját.

Békésszentandrás - Csabacsüd 0:7

Tartalékos fiatalokból álló csapatunk nagyarányú vereséget szenvedett a jól játszó Csabacsüd ellen, s így kiesett a kupából.

F.I.

GYERMEK SAROK

Tordon Ákos

A kismadár kertecskéje

Van nekem egy kertem. Benne télen-nyáron rigó ül az ágon. Feketerigó.

Reggelente rigófüttyel köszönt engem, s ha a kertben üldögélek, mindig a fölőbém hajló ágra telepedik, onnét mondja a meséit. Mert bizony az én rigóm mese-mondó kis rigó.

Ezt a mesét is tőle hallottam:

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy mázas korsó, benne egy szem borsó. Ezt a borsószemet elvetette a kertjébe az egyszeri kismadár. Mert kertje is volt az egyszeri kismadárnak, a fészke mellett. Ezután nem tett egyebet: eldicsekedett fűnek-fának, hogy mennyi borsó terem majd neki a kertjében, gond nélkül élhet belőle télen.

Ki is kelt a borsó. Icicipci szára zöldellt a világba. Megörült a kismadár, sietett az Esőhöz.

- Eső, eső, kedves eső - kopogott be hozzá - siess hozzám, kikelt a borsóm, locsold meg a kertem...!

- Ebben a hónapban szabadságon vagyok ... választotta az Eső mérgesen a háborgatásért, és becsapta ajtaját.

- Jaj, elszárad a borsóm! - ijedezett a kismadár s a kútágasra rebent. Onnét kiáltott le a kútnak:

- Gémeskút, kedves kút, siess hozzám, kikelt a borsóm, locsold meg a kertem!

- No még ilyen! - képedt el az öreg gémeskút. S a kútágas akkorát recscent mérgében, hogy ijedten röppent fel róla az egyszeri kismadár.

Ahogy becsapta ajtaját az Eső, tüstént lelohadt a mérge és sajnálni kezdte az egyszeri kismadarat. Fel is keltette a fiát, Zápport:

- Eredj, édes fiam, locsold meg kicsit a kismadár kertjét, kertjében a borsót! A gémeskútnak is megesett a szíve a kismadáron s küldte a teli vödört, öntözze meg a borsót.

- No, nagyot nézett a Zápor, amikor fele úton megpillantotta a lassan ballagó vödört:

- Ki látott már ilyen csodát: maga megy a teli vödör! - rikkantotta és megkérdezte, hová, kihez?

- A kismadár borsóját megyek meglocsolni - válaszolta a vízzel teli vödör. - Nem oda, Buda! - zendült a Zápor szava. - A kismadár borsóját én locsolom meg!

Azzal már zúdult is a zápor az égből a kismadár kertjére.

- Jaj, itt az özönvíz, vízözön...! - ijedt meg a kismadár a lombok alatt, s csak akkor könnyebbedett meg a szíve, amikor a szivárvány hídját verte fel az égre.

Akkorra ért oda a vizesvödör.

- Hát te mit keresel a kertemben? - csodálkozott a kismadár.

- Locsolni jöttem! - felelte a vödör s azzal loccs! - már meg is öntözte a záporfürdette borsót.

A kismadár siránkozva nézte a tenger-tócsát:

- Jaj, oda a borsóm! - sírdogálta. De a borsót nem mosta el a tenger-tócsa! Sőt: egy-kettőre bokrosodni kezdett.

- Borsócskám, borsócskám, de megnőttél...! - örvendezett borsójának a kismadár. - Bizony eljött a kapa ideje!

Azzal elröppent a kapás emberhez. - Kedves ember, kapás ember - kopogtatott be az ablakon - hozd a kapád, kapáld meg a borsóm!

- Jó, jó, kismadár, megkapálom én szívesen, ha meg tudunk egyezni a fizetség dolgában!

Abban egyeztek meg, hogy a fele termést a kapás kapja. Meg is kapálta a borsót még aznap. Másnapra már szedheték is róla a borsót! Csoda egy borsó volt!

Szfnarany volt minden szemé. Bizony elállt az ember szemészája, amikor beállított a fizetségért!

Csak a kismadár kesergett:

- Ó, én szerencsétlen, szegény kismadárka, egyszer vetek borsót, egyszer gazdálkodom, hogy legyen télire való elesésem, akkor is csak aranyborsó terem nekem!

- Add nekem az aranyborsót, kismadár - mondta az ember - cserébe minden télen magot szórok neked az ablakpárkányra!

A kismadár örömet odaadta az aranyborsót, s azóta minden télen odaszáll járandóságért az ablakpárkányra, mert azt mondanom sem kell, hogy mindörökké felhagyott a gazdálkodással.

Kertje sincs többé, de fészke ott van minden kertben, a ti kertekben is.